

VALORACIÓ DE LA POSSIBLE IMPLEMENTACIÓ D'UNA UNITAT DIDÀCTICA D'HOQUEI PATINS A ALGUNS INSTITUTS D'OSONA

Aina Arxé Santanach

4t Curs. Treball Final de Grau.

Tutoria: Montserrat Martin Horcajo

Grau en Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport

Facultat d'Educació, Traducció i Ciències Humanes

(Universitat de Vic-Universitat Central de Catalunya)

Vic, 13 de maig de 2021

Resum

Aquest Treball Final de Grau (TFG) planteja la valoració d'una possible implementació d'una unitat didàctica (UD) per aprendre l'hoquei patins a les classes d'Educació Física (EF) en alguns instituts de la comarca d'Osona.

L'objectiu principal del treball és valorar els avantatges i/o limitacions que poden sorgir en la possible aplicació d'una unitat didàctica d'hoquei patins en alguns instituts d'aquest territori. Per aquest motiu, s'ha implementat una unitat d'hoquei patins a un centre públic de secundària de la comarca i s'ha demanat l'opinió a quatre professors/es d'instituts públics de les poblacions on aquest esport es juga a la màxima categoria. Per tal de realitzar la recerca i l'anàlisi, s'ha utilitzat una metodologia qualitativa agafant com a instruments de recollida de dades el diari i l'entrevista.

En l'anàlisi dels resultats que es fa i contrastant amb els diferents referents teòrics treballats, es pot observar que en el cas de treballar l'hoquei patins a les classes d'Educació Física els aspectes positius en relació amb l'aprenentatge de l'alumnat són majors que els negatius, i que les principals limitacions que fan que no es practiqui als instituts és degut a la dificultat d'obtenció del material específic i a la falta de formació del professorat.

Paraules clau: Hoquei patins, unitat didàctica (UD), Educació Física (EF), secundària.

Abstract

This Final Degree Project (TFG) raises the assessment of a possible implementation of a didactic unit to learn rink hockey in Physical Education classes in some high school in the Osona region.

The main objective of the work is to assess the advantages and / or limitations that may arise in the possible application of a teaching unit of roller hockey in some high school in this territory. For this reason, a rink hockey unit has been implemented in a public secondary school in the region and the opinion of four teachers from public high schools in the towns where this sport is played in the highest category. In order to carry out the research and analysis, a qualitative methodology was used, using the newspaper and the interview as data collection tools.

In the analysis of the results that is done and contrasting with the different theoretical references worked, it can be observed that in the case of working rink hockey in the Physical Education classes the positive aspects in relation to the learning of the students are greater than the negatives, and that the main limitations that make it not practiced in high schools is due to the difficulty of obtaining specific material and the lack of teacher training.

Key words: Rink hockey, didactic unit, high education, physical education.

Índex

Resum	2
Abstract	3
1. Introducció.....	6
2. Marc teòric.....	8
2.1. L'hoquei patins com a esport educatiu.....	8
2.2. Orígens de l'hoquei patins a Catalunya i a la comarca d'Osona	10
2.3. L'hoquei patins a les classes d'EF de secundària	12
2.3.1. L'hoquei patins dins del currículum d'EF de l'ESO	13
2.3.2. Habilitats motrius i capacitats perceptiu-motrius relacionades amb l'hoquei patins i com treballar-les a les classes d'EF de secundària.....	16
2.3.3. Metodologia i avaluació per a la introducció de l'hoquei patins a les classes d'EF a l'etapa d'ESO	22
2.3.4. Recursos per a l'obtenció de material i instal·lacions per a la pràctica de l'hoquei sobre patins	25
3. Objectius i hipòtesis de la recerca.....	27
3.1. Objectius generals i específics.....	27
3.2. Hipòtesis d'investigació.....	27
4. Metodologia.....	29
4.1. Tipus d'investigació.....	29
4.2. Mostra utilitzada i criteri d'inclusió.....	30
4.3. Instruments de recollida de dades	31
4.4. Disseny, procediment i tractament de la recollida de dades.....	33
5. Anàlisi i discussió dels resultats	35
5.1. Bases per a la iniciació de l'hoquei patins a les classes d'EF	35
5.2. Avantatges de la pràctica de l'hoquei patins a les classes d'EF	40
5.3. Limitacions per a la pràctica de l'hoquei patins a les classes d'EF.....	42
6. Conclusions.....	44

7. Prospectiva.....	45
7.1. Dificultats.....	45
7.2. Limitacions	45
7.3. Projeccions de futur	45
8. Referències bibliogràfiques	47
9. Annex	51
9.1. Model de l'instrument d'observació: el diari	51
9.2. Guió de l'entrevista	52
9.3. UD: "Aprenem l'hoquei patins!"	53
9.4. Model de la taula utilitzada per a la classificació i anàlisi de dades del diari .	77
9.5. Model de la taula utilitzada per a la classificació i anàlisi de dades de les entrevistes.....	78

1. Introducció

Aquest Treball Final de Grau (TFG) està realitzat per a l'Aina Arxé Santanach, alumna de 4t curs de Ciències de l'Activitat Física i de l'Esport (CAFE) de la Universitat de Vic – Universitat Central de Catalunya. El treball s'emmarca dins l'àrea d'educació i està enfocat a la valoració d'una possible aplicació d'una unitat didàctica (UD) per aprendre l'hoquei patins a alguns instituts de la comarca d'Osona.

S'ha de recalcar que aquest treball es pot dividir en dues grans estructures, la fonamentació teòrica i l'aplicació pràctica, que mantenint una estreta connexió entre les dues s'intentarà respondre a la següent pregunta d'investigació: Quina és la valoració dels avantatges i/o limitacions de la possible implementació d'una UD per aprendre l'hoquei patins a les classes d'Educació Física (EF) amb alumnes d'Educació Secundària Obligatòria (ESO) d'alguns instituts de la comarca d'Osona?

Aquesta valoració es farà relacionant els aspectes treballats en el marc teòric amb la part pràctica on es recolliran les dades a través d'un diari, en el qual, s'hauran anotat les observacions de la UD que s'haurà aplicat a l'Institut Escola Marta Mata (IEMM) de Torelló, i també, de les entrevistes que s'hauran fet als docents escollits dels centres públics de secundària de la comarca d'Osona.

Com a justificació de l'elecció de la temàtica de la recerca, ens centrarem en la motivació personal. Per una banda, he escollit l'itinerari d'EF perquè des de ben petita i sobretot des del començament d'estudiar aquest grau, he demostrat una gran predisposició i interès en tots els aspectes d'aquest àmbit. D'altra banda, les experiències viscudes com a estudiant de la Universidade Lusófona de Lisboa, i jugadora d'hoquei patins, va despertar el meu interès per treballar i investigar si a una comarca com Osona, on l'hoquei patins és un esport tan reconegut, es practica o no a les classes d'EF de secundària, ja que a Portugal, totes les escoles o instituts que presenten possibilitats, estan obligades a ensenyar a l'alumnat a patinar.

Respecte al contingut del treball està dividit en nou parts. La primera part és la introducció, presentada en aquest mateix apartat on conté la presentació del plantejament de la investigació, el propòsit de recerca, la justificació del treball, la motivació personal sobre la temàtica d'estudi i la descripció de les parts que conformen el treball.

La segona part, hi ha el marc teòric de la recerca. En aquest apartat s'exposen diverses definicions sobre l'esport educatiu, la vinculació de l'hoquei patins a Catalunya, i més concretament a la comarca d'Osona, i també d'aspectes relacionats amb l'hoquei patins a les classes d'EF de secundària com ara la relació que existeix entre aquest esport i el currículum, les principals habilitats motrius i capacitats perceptiu-motrius que es practiquen en aquest esport i la forma com es treballen en aquesta etapa, la metodologia i avaluació per a la iniciació de l'hoquei patins, i els recursos per a l'obtenció de material o instal·lacions per a la pràctica.

En la tercera part, s'exposen els objectius principals i específics, i les hipòtesis que m'he proposat en la realització d'aquest treball.

La quarta part, explica la metodologia que s'ha utilitzat per a fer aquest treball d'investigació. Es fa una descripció del tipus d'investigació utilitzat, es presenta la mostra que s'ha utilitzat i el criteri d'inclusió. Seguidament, s'exposen els instruments utilitzats per recollir les dades durant la investigació, i finalment es presenta el disseny i el procediment seguit per tal de fer l'observació i l'anàlisi de les dades.

En la cinquena part es presenta l'anàlisi i la discussió dels resultats on es relaciona el marc teòric amb les dades recollides de les entrevistes a docents de quatre centres de la comarca d'Osona escollits i de les observacions anotades al diari durant la meva estada al centre de pràctiques on s'haurà implementat la UD per aprendre l'hoquei patins.

En la sisena part trobarem les conclusions, on s'expliquen les principals reflexions que s'extreuen de l'anàlisi i discussió dels resultats, juntament amb la valoració de l'assoliment dels objectius generals i específics, i també de la validació o refutació de les hipòtesis plantejades en un inici.

El setè punt es realitzarà una prospectiva, és a dir, es podrà veure les dificultats més importants que s'han tingut, les limitacions i les projeccions de futur que té aquesta investigació.

Finalment, en la vuitena part es presentaran totes les referències bibliogràfiques que s'hauran utilitzat, i el novè punt serà l'annex del treball.

2. Marc teòric

En aquesta part es presenten els fonaments teòrics que s'han treballat, i que posteriorment ajudaran a l'anàlisi de la part pràctica. Es pot observar que els primers punts tractaran d'aspectes més generals per tal d'ajudar a posar-se en context. Es parlarà de l'hoquei patins com un esport educatiu i de la vinculació d'aquest esport a Catalunya, i més concretament a la comarca d'Osona. A partir d'aquí, el següent punt tractarà d'aspectes més específics de l'hoquei patins a les classes d'EF de secundària com ara la relació que existeix entre aquest esport i el currículum d'EF d'aquesta etapa, les principals habilitats motrius i capacitats perceptiu-motrius que es practiquen amb l'hoquei patins i la manera de treballar-les, la metodologia i avaluació utilitzada per a la iniciació de l'hoquei sobre patins, i els recursos per a l'obtenció de material o instal·lacions per a la pràctica.

2.1. L'hoquei patins com a esport educatiu

En primer lloc, abans de començar a tractar l'hoquei sobre patins com a esport educatiu, és important definir alguns conceptes més generals com ara l'hoquei sobre patins o l'acció de patinar que ens posaran en context i ajudaran a comprendre alguns aspectes del treball.

Per tal de definir aquest esport, utilitzarem la definició de Torner (1991) que diu que l'hoquei sobre patins és un esport col·lectiu que es disputa entre dos equips de 5 jugadors cadascun (4 jugadors de pista i un porter), proveïts de patins de rodes, en una pista rectangular (*rink*) de superfície plana i llisa (parquet, ciment o algun altre material), sempre que la superfície no sigui relliscosa. Els partits es juguen a l'aire lliure o en pistes cobertes, tenint com a instruments de joc una bola i un estic, procurant fer entrar aquella en la porteria contrària (gol). L'equip que marca més gols serà el guanyador. Complementant aquesta definició amb la del reglament oficial que es presenta a World Skate (2020), s'ha d'afegir que cada equip comença ocupant una de les meitats de la pista, en conformitat amb les regles, canviant la posició en el segon període, després del descans. També hi ha un o dos àrbitres principals que s'encarreguen de fer complir les regles del joc, i són ajudats en el control del temps per un àrbitre auxiliar.

Tot i que el concepte principal del treball és l'hoquei sobre patins, ens veiem obligats a tractar i saber sobre el fet de patinar perquè, tal com comenten Domínguez, Lezeta i Espeso (2001) d'acord amb Sariol i Nohales (2009) serà només quan aprenguin a dominar aquesta habilitat quan es puguin introduir nous elements, jocs preesportius o diversos esports com l'hoquei sobre patins. Així doncs, patinar es defineix com “avançar, lliscant amb patins, pel glaç o per qualsevol superfície llisa.” (Institut d'Estudis Catalans, s. d., definició 1). En el cas de l'hoquei sobre patins com sabem, serà amb patins de quatre rodes i sobre una superfície llisa.

Retornant a l'inici, l'hoquei sobre patins com a esport educatiu, segons Limones (2001), p.48 citat per Gómez i Valero (2013), l'esport s'erigeix en la societat actual com una activitat de gran rellevància en els processos de desenvolupament integral dels infants i joves, comprnent als àmbits motor, cognitiu i afectiu social. En l'anàlisi del paper de l'esport en la societat actual, una de les diverses funcions que distingeix Vázquez (2001), pp. 50-51 citat per Gómez i Valero (2013), és la funció educadora a través del moviment, transmeten una sèrie de valors positius com la responsabilitat, l'esforç, l'autonomia, etc., així com comportaments, hàbits saludables que contribueixen a la formació integral com a persones. Corrales (2010) però, afirma que s'ha de tenir present que l'esport no és educatiu per si mateix, sinó que ha de complir unes orientacions i condicions bàsiques per arribar a ser-ho, és a dir, serà la metodologia que utilitzem en la seva ensenyança, les condicions en les quals es desenvolupi, el què farà que ens pugui servir d'instrument educatiu. Per tant, per enriquir aquestes situacions és necessari dedicar intencionalment temps de classe i esforç docent per promoure i dur a terme moments d'anàlisi i reflexió crítica sobre les situacions, actituds i conductes que sorgeixen durant el joc i sobre el significat i el valor social de les mateixes (Contreras et al., 2001, p.51 citat per Gómez i Valero, 2013). Així doncs, gràcies a Corrales (2010); Gómez i Valero (2013); i Velázquez (1989), p. 76 citat per Antón (2011) entenem que l'esport educatiu és degut a un procés intencional, ja que per assolir els seus beneficis es requereix que l'educador/a l'orienti degudament, i que l'objectiu que es persegueix aquest procés és la formació integral de l'individu, és a dir, el desenvolupament de les capacitats cognitives, motrius, d'equilibri personal, de relació interpersonal i d'integració social de les persones, la diversió, la creació d'hàbits saludables, amb la finalitat de contribuir al fet que puguin conduir les seves vides amb autonomia i responsabilitat, gaudint i participant plenament de la seva cultura esportiva.

Unint les idees que presenten els autors Contreras et al., (2001), p. 51 citat per Gómez i Valero (2013); Feu (2000), p. 29 citat per Corrales (2010); Fraile (1997), pp. 28-29 citat per Corrales (2010) destaquem algunes de les característiques que tenen en comú per tal que la pràctica esportiva s'apropi a una funció educadora, i que tanmateix l'esport de l'hoquei patins en un entorn educatiu compliria.

Les característiques educadores que compleix l'hoquei sobre patins és que hi pot participar tothom independentment del sexe, del nivell d'habilitat o qualsevol altre tipus de discriminació, no només es tracta de millorar les habilitats motrius bàsiques i específiques sinó també en les capacitats presents en els objectius generals (psicomotors, cognitius, afectius, de relació interpersonal d'adaptació i inserció social, formació de valors i actituds positives vinculades amb la pràctica esportiva), i finalment, que amb la pràctica d'aquest esport s'ofereixi diversió i es desenvolupi plaer per a l'activitat física-esportiva, també que es doni a conèixer alguna activitat que puguin practicar-se al llarg de la vida, com ara, patinar.

2.2. Orígens de l'hoquei patins a Catalunya i a la comarca d'Osona

Segons Gallén (1991); O. García i García (2012); Torner (1991), el primer lloc on va arribar l'hoquei sobre patins a la península Ibèrica va ser a Catalunya. L'any 1930 es va crear la Federació Catalana d'hoquei patins a causa del gran arrelament de la gent que practicava aquest esport a Catalunya i, a partir d'aquí, es van crear els primers clubs catalans. No va ser fins a l'any 1943 que es va organitzar el primer campionat de Catalunya, en aquell instant, és quan es va començar a estendre l'hoquei sobre patins per a totes les poblacions de Catalunya. Gràcies a la Federació Catalana de Patinatge [FCP] (2020) sabem que actualment existeixen 112 clubs d'hoquei sobre patins a Catalunya, dels quals, 11 se situen a la comarca d'Osona, que juntament amb el Barcelonès conformen el nombre més gran de clubs d'hoquei patins al territori. Amb la diferència que segons l'Institut d'Estadística de Catalunya [IDESCAT] (2020) ens proporciona, la comarca d'Osona hi ha un total de població de 163.702 habitants, per contra, la comarca del Barcelonès hi ha un total de 2.314.620 habitants. També s'ha d'afegir que 11 dels 24 municipis d'Osona, és a dir, un 45,83%, gairebé el 50% de municipis de la comarca disposen d'un club d'hoquei patins al seu municipi, dada consideradament elevada en relació amb la resta de comarques de Catalunya, fet que destaca l'elevada tradició d'aquest esport a la comarca d'Osona.

D'acord amb la Federación Española de Patinaje [FEP] (2020) actualment, dels 16 equips que disputen la màxima categoria estatal, la OK Lliga Masculina, tres són de la comarca d'Osona (Club Patí Vic, Club Patí Voltregà Stern Motor i Club Patí Taradell), dels 16 equips que disputen l'OK Lliga Femenina, dos són d'aquesta mateixa comarca (Club Patí Manlleu i Club Patí Voltregà Stern Motor).

Dels clubs citats anteriorment, es farà una breu explicació de cadascun d'ells comprovant la seva tradició i importància dins del territori. Començarem amb el Club Patí Taradell, el qual, gràcies a l'Ajuntament de Taradell (2020) sabem que es va crear l'any 1977 quan un grup d'esportistes de la comarca d'Osona, que buscaven lloc on poder jugar a l'hoquei, es posa en contacte amb una colla de jovent de la població. Aquest club ha arribat a disputar diferents categories i tornejos, el 1978 va pujar a la primera divisió estatal, on hi va restar quatre temporades de la 78-79 a la 81-82. En aquesta última, van arribar a vuitens de final de la Copa del Rei i en aquest mateix any es va crear el primer equip femení, el qual, anys més tard desapareixeria. El 2007 van assolir de nou l'ascens a Primera Nacional Espanyola, on van jugar la temporada 2007-2008, i també la temporada 2012-13. El 2017 van guanyar la Supercopa catalana, i la següent temporada, van aconseguir l'ascens a la OK Lliga masculina on actualment encara mantenen la categoria. Fins al moment, han tingut equips en totes les categories i competeixen en progressió ascendent. Volen ser un Club referent en l'ensenyament de l'hoquei i dels valors esportius.

Seguidament, es passarà a exposar alguns fets que es poden destacar gràcies a la pàgina web del Club Patí Manlleu (2020). Segons el citat anteriorment, el club es va fundar l'any 1973. En aquest es practica l'hoquei patins i també el patinatge artístic. Centrant-nos en l'hoquei patins, va ser el 2012 quan es va obtenir el primer gran èxit amb l'ascens del seu equip femení a la màxima categoria estatal, l'OK Lliga femenina. L'any 2015 aquest mateix equip assoleix el primer títol del club, la Copa de la Reina, contra el Club Patí Voltregà. A la temporada següent, van arribar a la final de la Copa d'Europa contra el mateix club, però en aquella ocasió, van perdre a la tanda de penals. Aquests fets anteriors, i les constants disputes per a l'assoliment dels diversos títols que es disputen any rere any, han estat l'inici d'una rivalitat esportiva entre ambdós equips femenins. Aquest equip també se li afegeix el títol de la OK Lliga femenina la temporada 2019-2020. Pel que fa a l'equip masculí milita segons la temporada, a la primera o la segona categoria. Aquests van assolir l'ascens a la màxima categoria estatal l'any 2014 i al 2016, però la van perdre al 2015 i al 2017.

Finalment, i d'acord amb Puig (2002) podem destacar el CP Vic i el CP Voltregà Stern Motor, dos clubs que s'han rivalitzat durant els darrers anys per aconseguir l'hegemonia de l'hoquei sobre patins a la comarca d'Osona, aconseguint ambdues entitats grans gestes que han provocat gran afició entre la població de la comarca per aquest esport. Segons el Club Patí Vic (2020) aquesta entitat es crea el 20 de setembre de 1951 on en un inici es practicava a Can Sileta.

A mitjans del segle XX segons Puig (2002), a la comarca d'Osona, parlar d'hoquei sobre rodes era parlar del Club Patí Vic i l'Ausa Patí Club, fundat el juny del 1952 al mateix lloc que l'anterior. Aquest fet va servir per acabar de donar una empenta afegida a l'arrelament i la difusió de l'hoquei patins a la ciutat. El Club Patí Vic compta amb un palmarès on els títols més importants són: 1 Copa de la CERS, 4 Copes del Rei i 2 Supercopes espanyoles. Casas (2006) explica que l'1 de novembre de 1955 es va fundar el Club Patí Voltregà, format inicialment per l'equip base de l'Ausa, juntament amb la incorporació d'alguns dels millors jugadors del moment. En la jornada de la inauguració del CP Voltregà, també hi va participar el CP Vic, aquest va ser l'inici d'una gran rivalitat esportiva. L'equip masculí del CP Voltregà compta amb un palmarès del qual podem destacar-ne: 3 Copes d'Europa, 1 Copa de la CERS, 1 Lliga Catalana, 3 OK Lliga, 5 Copes del Rei i 1 Copa de les Nacions. El Club Patí Voltregà també va ser pioner en la introducció d'una secció femenina, però no va ser fins als anys noranta. Actualment, el Voltregà femení compta amb un palmarès que ha superat el del primer equip masculí, amb: 6 Copes d'Europa, 7 Lligues Catalanes, 1 Copa Catalana, 5 Campionats d'Espanya, 6 Copes de la Reina i 5 OK Lliga. Finalment, aquest club també ha estat pioner en la creació d'un equip d'hoquei adaptat format per persones amb discapacitat intel·lectual, gràcies al conveni entre Sant Tomàs i la Fundació del Club Patí Voltregà.

2.3. L'hoquei patins a les classes d'EF de secundària

Els següents subapartats tractaran d'aspectes més concrets respecte a l'hoquei sobre patins a les classes d'EF en l'etapa d'ESO. Es començarà explicant la relació que existeix entre aquest esport i el currículum d'EF de secundària. Seguidament, s'exposaran les principals habilitats motrius i capacitats perceptiu-motrius que es practiquen amb l'hoquei patins, i també la manera com es treballen en aquesta etapa educativa. El tercer subapartat parlarà de la metodologia i avaluació per a la iniciació de l'hoquei patins a les classes. I finalment, es farà referència dels recursos per a l'obtenció de material o instal·lacions per a la pràctica d'aquest esport.

2.3.1. L'hoquei patins dins del currículum d'EF de l'ESO

D'acord amb Gómez i Valero (2013) els esports, per la seva evolució, desenvolupament i presència social, són en la gran majoria dels casos els que ocupen el paper més important dins del disseny curricular educatiu i en la pràctica de les activitats físiques i recreatives, on els podem trobar més específicament, dins del currículum d'EF de secundària.

Segons l'article 53 de la Llei 12/2009 d'educació que correspon al govern de la Generalitat de Catalunya, estableix un currículum per tal d'organitzar cadascuna de les etapes del sistema educatiu català. En el decret 187/2015, del 25 d'agost, s'ordenen aquests ensenyaments en l'ESO, tenint en compte la normativa vigent i les orientacions europees.

Seguint el Currículum d'Educació Secundària Obligatòria de l'àmbit d'Educació Física (2015), observem que en aquesta etapa l'ensenyament i l'aprenentatge de l'EF ha de fonamentar-se en el treball d'aquelles competències relacionades amb el cos i la seva activitat motriu, que contribueixen al desenvolupament integral de la persona i a la millora de la qualitat de vida. Aquesta matèria té com a principal finalitat el coneixement del propi cos, la reflexió sobre el sentit i els efectes de l'activitat motriu, el desenvolupament d'hàbits saludables, regulars i continuats i el fet de sentir-se bé amb el propi cos, fet que millora l'autoconcepte i l'autoestima.

En aquest currículum es distingeixen quatre dimensions, de les quals, en destaquem la Dimensió de l'Esport, que és la que es relaciona amb l'hoquei sobre patins. En la dimensió esportiva es treballen els aspectes comuns dels esports individuals, d'adversari i col·lectius més habituals, i que són aplicables a situacions escolars. Cal entendre que l'orientació que ha de tenir la dimensió esportiva en el currículum de l'ESO és del nivell d'iniciació esportiva, i no pas de perfeccionament.

Per tal de concretar més, dins d'aquesta dimensió s'inclouen les següents competències segons el Currículum d'Educació Secundària Obligatòria de l'àmbit d'Educació Física (2015):

Competència 3: "Aplicar de manera eficaç les tècniques i tàctiques pròpies dels diferents esports." Aquesta competència fa referència a la capacitat de resoldre, de manera motriu i adequada, les diferents situacions que es donen en la pràctica de l'esport. Hem de ser conscients, però que el treball de les habilitats motrius bàsiques (girs, salts, desplaçaments i control i maneig d'objectes) que es fa a l'etapa de l'educació primària té com a natural el desenvolupament d'habilitats motrius específiques a l'etapa de l'ESO.

Amb aquesta orientació, i al llarg dels quatre cursos, cal abordar el tractament dels esports com una manera de perfeccionar l'execució d'habilitats motrius tant des del vessant mecànic (tècnica) com des del vessant d'una correcta aplicació de les habilitats en l'espai, el temps, i en relació amb els companys/es i la situació de joc (tàctica).

Competència 4: "Posar en pràctica els valors propis de l'esport en situació de competició." Aquesta segona competència fa referència a la posada en pràctica dels valors propis de l'esport en situació de competició. Tant de caràcter individual (com l'esforç i la superació), com els de caràcter col·lectiu (com la cooperació i el respecte). La competició és un recurs remarcable per treballar valors com l'esportivitat, l'acceptació de la derrota i de la victòria, el respecte a l'adversari, el respecte a les normes i la resolució dels conflictes que es puguin generar, etc.

Utilitzant el Currículum d'Educació Secundària Obligatòria de l'àmbit d'Educació Física (2015), destacarem de cada curs els continguts i criteris d'avaluació que es poden treballar i relacionar amb la pràctica de l'hoquei sobre patins, ho farem a través de la següent taula:

COMPETÈNCIES 3 I 4		
CURS	CONTINGUT/S	CRITERIS D'AVALUACIÓ
1r ESO	Aspectes tècnics, tàctics i reglamentaris comuns dels esports col·lectius en situació de joc reduït. Principis d'igualtat i solidaritat.	10.- Practicar un esport col·lectiu tenint en compte l'execució tècnica i tàctica, demostrant haver comprès les fases del joc (atac i defensa) i el respecte per les normes del joc. 11.- Participar de forma activa en activitats esportives individuals, col·lectives o d'adversari, mostrant actituds d'autocontrol, respecte i acceptació de les normes.
2n ESO	Aspectes tècnics, tàctics i reglamentaris bàsics dels esports col·lectius en situació de joc reduït. Aportació individual envers l'equip. L'esportivitat com a valor per sobre de la consecució de resultats. Els esports com a fenomen social i cultural.	8.- Utilitzar els principals elements tècnics i tàctics d'un esport col·lectiu o d'adversari en situacions senzilles. 9.- Mostrar actituds de cooperació, tolerància i esportivitat en els esports i jocs col·lectius.
3r ESO	Aspectes tècnics, tàctics i reglamentaris dels esports col·lectius en situació de competició. Els valors educatius de la cooperació en l'esport. Els valors educatius de la competició.	9.- Resoldre situacions de joc en un esport col·lectiu, aplicant coneixements tècnics i tàctics. 10.- Participar de forma activa en activitats esportives individuals, col·lectives o d'adversari, acceptant el resultat obtingut. 11.- Mostrar una actitud crítica davant el tractament de l'esport i l'activitat física en la societat actual.
4t ESO	Aspectes tècnics, tàctics i reglamentaris dels esports col·lectius en situació de competició. Valors i contravalors de la societat aplicats a l'esport. Resolució de conflictes i esport.	7.- Participar de forma activa en activitats esportives individuals, col·lectives o d'adversari. 8.- Participar en l'organització i posada en pràctica de tornejos o competicions esportives.

Taula 1: Relació dels continguts i criteris d'avaluació d'EF amb els cursos d'ESO en relació amb la pràctica de l'hoquei sobre patins. *Elaboració pròpia.*

Així doncs, podem veure en aquest apartat la importància dels esports dins l'ESO. Analitzant més concretament aquest currículum, s'observa que un dels continguts clau és (CC7) Esports col·lectius, com podria ser l'hoquei sobre patins.

2.3.2. Habilitats motrius i capacitats perceptiu-motrius relacionades amb l'hoquei patins i com treballar-les a les classes d'EF de secundària

Primerament, es definirà el concepte habilitat motriu, el qual, Batalla (2000) defineix com a la competència (grau d'èxit o de consecució de les finalitats proposades) d'un subjecte davant un objectiu, on la generació de respostes motrius té un paper primordial i insubstituïble. El mateix autor, parla de tres grans tipus d'habilitats motrius: les habituals, les professionals i les d'oci. Dins les últimes, destaquen les habilitats esportives, les quals, són les que més presència tenen a la nostra societat.

Segons Riera (1995; 1997a; 1997b; 2000), p. 47 citat per Riera (2001) a l'àmbit esportiu es poden identificar cinc elements rellevants de l'entorn esportiu: medis, objectes, esportistes, normes i conceptes. En conseqüència, classifica les habilitats esportives en bàsiques, tècniques, tàctiques, estratègiques i interpretatives. Riera (2005) proposa un model conductual que vincula les habilitats dels esportistes, l'entorn en què es realitzen i els instruments que s'utilitzen, de forma que ajuda a clarificar les relacions que s'aprenen.

ELEMENTS DE L'ENTORN	DE	ENTORN AMB QUÈ ES RELACIONEN	HABILITATS ESPORTISTES	DELS	INSTRUMENTS PER RELACIONAR-SE
Medi		Rajoles, parquet, entre d'altres.	Bàsiques: lliscar amb patins, girar, frenar...		Patins.
Objectes		Bola, porteries i pista.	Tècniques: colpejar, conduir, passar, controlar, parar...		Estic i proteccions.
Persones		Companys/es, àrbitre, adversaris, entrenador/a i membres acompanyants.	Tàctiques: marcatge, desmarcatge, ajudar, simular...		Bola.
Normes		Reglament, acords i jugades.	Estratègiques: utilitzar el màxim de temps de possessió de bola, fer una jugada assajada de falta...		Xiulet, marcador i àrbitre.
Coneixements		Creences, teories, coneixements i pensaments.	Interpretatives: lectura del partit, escollir el millor angle per rematar...		Model de joc.

Taula 2: Elements de l'entorn, habilitats i instruments en l'esport de l'hoquei patins. *Elaboració pròpia adaptada de Riera (2001; 2005).*

A la taula anterior, s'exposen els elements i l'entorn amb què els esportistes es relacionen, les habilitats dels esportistes i els instruments que intervenen en l'hoquei patins.

Batalla (2000) diu que l'esport se sustenta amb l'execució d'habilitats motrius i les diferencia en bàsiques i específiques. Es defineix les habilitats motrius bàsiques com "Famílies d'habilitats àmplies, genèriques, comuns a molts individus (no pròpies d'una determinada cultura) i que serveixen de fonament per l'aprenentatge posterior de noves habilitats més complexes, especialitzades i pròpies d'un entorn cultural concret". (Batalla, 2000, p. 11). D'aquesta manera, seguint amb la idea del mateix autor sabem que les habilitats motrius específiques són més complexes (millor definició de la forma d'execució), més intencionals, especialitzades i pròpies d'un entorn concret.

Amb la classificació de les habilitats motrius bàsiques, Batalla (2000) n'identifica quatre tipologies: els desplaçaments, el maneig i control d'objectes, els girs i els salts. En el cas de l'hoquei patins els salts no es donen freqüentment, així doncs, només es relacionen accions on es compleixen els tres primers tipus d'habilitats motrius bàsiques anomenades anteriorment. Respecte als desplaçaments que es practiquen amb l'hoquei patins, el mateix autor els classifica dins dels desplaçaments poc habituals, coneguts com a lliscaments. Aquests són els desplaçaments en què, bé pel terreny pel qual tenen lloc (neu, gel, etc.), bé per l'ús d'un determinat instrument (patins, esquís, etc.), o bé per una acció combinada de tots dos factors, es veu reduït el fregament amb la superfície de desplaçament. Afegeix que en els desplaçaments poc habituals s'enquadren altres habilitats d'ús poc freqüent, però que són susceptibles a ser utilitzades amb finalitats educatives. Seguidament, relacionant l'hoquei patins amb les formes de control i maneig d'objectes d'acord amb Batalla (2000) destaquem les que es fan amb la utilització d'objectes que permeten realitzar cops, parades i conduccions. Fent referència al mateix autor, els girs que es realitzen amb la pràctica de l'hoquei patins suposen un moviment complet o quasi complet de rotació del cos al voltant de l'eix vertical, també anomenat longitudinal que de forma imaginària travessa el cos en direcció d'amunt - avall. En l'hoquei patins s'observen aquests girs de forma simultània amb el lliscament i, també amb alguna habilitat de maneig i control de la bola, com podria ser el desmarcatge d'un contrari o la protecció de la bola.

Segons Castañer i Camerino (1992), para. citat per Pozo (2010) les habilitats motrius bàsiques es donen suport per al desenvolupament i millora amb les capacitats perceptiu-motrius, evolucionant amb elles. Per tant, entenem que les capacitats perceptiu-motrius són les bases del desenvolupament motor i els pilars que sustenten les habilitats motrius. Les capacitats perceptiu-motrius es defineixen com “el conjunt de capacitats directament derivades i dependents del funcionament del sistema nerviós central” (Castañer i Camerino, 1992, para. citat per Pozo, 2010), i segons aquests autors, les classifiquen en tres bàsiques que són: l'esquema corporal, l'orientació espacial i l'orientació temporal. De la combinació d'aquestes, en sorgeixen unes intermèdies com: la lateralitat, el ritme, l'estructuració espaciotemporal, l'equilibri i la coordinació. Gràcies a Sariol i Nohales (2009) podem identificar com a capacitats perceptiu-motrius treballades i pròpies de l'hoquei patins: l'esquema corporal, l'orientació espacial i temporal (estructuració espacial-temporal), la lateralitat, l'equilibri (estàtic i dinàmic) i la coordinació (dinàmica general, òcul-manual i òcul-pedal).

Per a l'aprenentatge i control de les habilitats motrius ens basem en les idees presentades per Batalla (2003) on defineix l'aprenentatge motor, en el qual, les conductes apreses tenen un fort component motor, implica un canvi en el comportament, aquest canvi ha de ser permanent i ha de suposar una millora en l'eficàcia i/o eficiència i és conseqüència de la pràctica i l'experiència, l'aprenentatge és identificable, observable i específic, i és important per a la maduració i l'experiència de la persona.

Les habilitats motrius han estat conceptualitzades i estudiades d'acord amb el paradigma del processament de la informació, a continuació es presenta l'esquema general del model segons Arnold (1981), p. 16 citat per Batalla (2003); Schimdt (1999), p. 16 citat per Batalla (2003); Welford (1983), p. 16 citat per Batalla (2003):

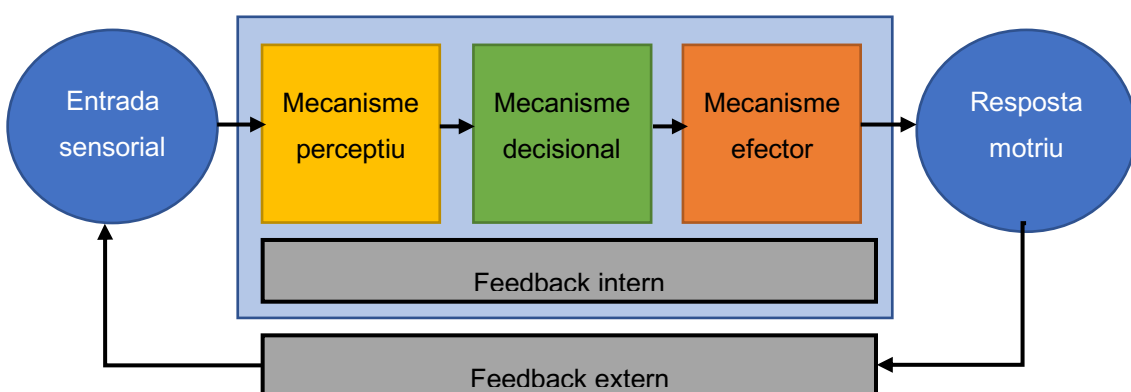

Figura 1: Model del processament de la informació. *Elaboració pròpia adaptada d'Arnold (1981); Schimdt (1999); Welford (1983), p. 16 citat per Batalla (2003).*

Ens ajudarem de l'esquema anterior per a analitzar la influència dels processos del tractament de la informació en l'execució de les habilitats motrius. D'acord amb Batalla (2003) el mecanisme perceptiu aporta la informació necessària per al desenvolupament de l'acció motriu, el mecanisme decisonal és l'encarregat de decidir la resposta motriu a executar i el mecanisme efector seguint a Schmidt (1999), p. 18 citat per Batalla (2003), aborda els processos de programació de la resposta, és a dir, executa l'acció que s'ha decidit portar a terme. Però, una de les crítiques que es fa al model de processament de la informació és que es presta poca atenció a què s'aprèn. En aquest sentit destaquen, les aportacions de Schmidt (1975), p. 18 citat per Batalla (2003) i Schmidt (1975), pp. 255-256 citat per Batalla, Ruiz i Torralba (2006) que formula la teoria de l'esquema, aquesta permet explicar mitjançant dues estructures relativament senzilles, la generació de respostes variades: els programes motors generalitzats que emmagatzemen els aspectes comuns de l'execució de les habilitats motrius, mentre que els esquemes motors recullen les regles necessàries per regular els aspectes variables de l'execució.

Seguidament, utilitzant Batalla (2003) es repassaran algunes de les repercussions dels aspectes anteriorment desenvolupats a l'hora de plantejar situacions d'ensenyament-aprenentatge de les habilitats motrius: aprendre una habilitat motriu és aprendre a solucionar problemes, així com aprendre a obtenir i a interpretar la informació, plantejar situacions de pràctica similars al context real, situacions de pràctica variades, aprendre a automatitzar (alliberar atenció) a través de la repetició, repetir els elements estables per ajudar a la consolidació de programes motors generalitzats i és necessària la pràctica variable dels elements no estables (esquemes motors).

D'acord amb tot l'exposat anteriorment, i complementant amb Batalla (2000) podem especificar més situacions d'ensenyament-aprenentatge que s'han de complir per a l'aprenentatge o millora de les habilitats motrius bàsiques relacionades amb l'hoquei patins. Amb les habilitats de maneig i control d'objectes, hi ha d'haver un treball perceptiu-motriu previ, i més concretament, en el cas de les parades, s'ha d'evitar l'adopció d'actituds de fugida o protecció (tancar els ulls, apartar-se de la bola, etc.), això s'aconsegueix utilitzant materials tous o poc agressius. En relació als girs, no es podrà plantejar l'aprenentatge sense abans tenir un bon nivell del control de la bola i serà molt important el manteniment de l'equilibri durant la realització d'aquests.

En els aspectes d'aprenentatge o millora del tipus de desplaçament utilitzat en hoquei patins, emprarem les pautes per a l'ensenyament eficaç de les habilitats amb patins que proposen Vila et.al. (2007) en el seu estudi on entrevisten a practicants experts (*skaters*) i entrenadors de patinatge amb experiència en la iniciació del patinatge artístic i de l'hoquei patins, sobretot, ens centrarem en la valoració d'aquests últims.

Així doncs, segons els anteriors autors les habilitats amb patins s'aprenen molt lentament, i per tant, s'han de dedicar molts esforços, temps i constància, la duresa mental juga un paper crític per assolir un bon nivell en aquests aprenentatges. Remarquen que la millor forma d'aprendre aquesta habilitat és practicar el major temps possible, i concretament els entrenadors d'hoquei patins recomanen iniciar el patinatge al voltant dels quatre anys, primerament s'han de centrar en el control dels patins i realitzar diversos jocs i al cap d'un any o dos, introduir estic i pilota progressivament. Per millorar l'equilibri sobre els patins, s'ha de practicar en situacions diverses en les quals hi hagi un desequilibri adequat al nivell del patinador. El mètode d'ensenyament s'ha de basar en una progressió d'exercicis de menys a més dificultat intentant donar seguretat i confiança a més d'afegir-hi un component lúdic, lligat amb això, es recomana utilitzar diversos materials. Alguns entrenadors d'hoquei ensenyen a caure, tot i que, l'experiència demostra que s'aprèn a caure en les caigudes. En alguns moments els alumnes poden tenir por a patinar, per tant, quan s'ha de fer una acció complicada, que fa respecte; es fa sense por, o millor no fer-la, perquè sinó és més probable fer-se mal. És aconsellable que l'educador/a porti patins, ja que els autors pensen que són molt adequats per fer demostracions i útils per ensenyar en la iniciació. Per ensenyar accions concretes aconsellen: explicar, demostrar, fer practicar i després anar corregint. L'observació de demostracions, l'anàlisi de vídeos on es pot veure un mateix i les explicacions de com s'han de fer els moviments, ajuden a millorar l'aprenentatge, tot i que la pràctica és fonamental. Per últim, els entrenadors d'hoquei per ensenyar a patinar es basen en: plantejar una progressió d'aspectes tècnics, treballar de forma divertida, ser positiu, exigent i responsable.

Agafant algunes de les idees que presenten els autors Mañeru i Rodríguez (2011) en el seu article sobre què i com ensenyar les habilitats motrius a secundària, utilitzant un exemple a través del patinatge, i d'acord amb Batalla (2003), s'ha de buscar la variabilitat de la pràctica per tal que l'alumne hagi d'adaptar constantment la seva resposta i establir nous paràmetres.

Mañeru i Rodríguez (2011) estableixen cinc grans àmbits que serveixen per modificar les situacions, les propostes, els problemes a què els alumnes s'han d'enfrontar i donar resposta, i amb això millorant l'habilitat de patinar, i són els següents: la superfície (inclinació, presència d'obstacles, regularitat/irregularitat, adherència, duresa/flexibilitat), la posició corporal, la velocitat, les sensacions (ulls tancats, propiocepció, conscienciació, etc.), individual/compartit (aspectes relacionals, ajudes, etc.), els objectes (amb/sense estics).

Finalment, gràcies a Batalla (2011) destacarem els pilars bàsics sobre els quals se sustenta el procés d'ensenyament-aprenentatge de les habilitats motrius a secundària, els quals, són: la informació inicial, la pràctica i el *feedback*. En relació a la informació inicial, l'autor recalca que el més indicat és utilitzar consignes abstractes, referides a formes o accions familiars per als aprenents, és necessari aconseguir que els aprenents es formin una imatge global prou clara i familiar d'allò que desitgen executar. El mateix autor en referència a la pràctica explica que abans de dissenyar situacions d'ensenyament-aprenentatge s'ha de detectar allò que, de l'execució de l'habilitat que es vol ensenyar, se sol repetir amb poques variacions i què sol executar-se de manera variada. També destaca que és més convenient alternar la pràctica de diferents habilitats que agrupar-la en unitats temporals, encara que aquesta circumstància no sigui igual al llarg de tot el procés d'aprenentatge. En els moments inicials d'aquest, agrupar els intents de pràctica afavoreix la creació de la imatge mental que guiarà l'execució de l'habilitat i, per aquest motiu, pot ser oportú ordenar els exercicis. En canvi, en fases posteriors es recomana alternar els intents de pràctica de més d'una habilitat. Per últim, el mateix autor arriba a la conclusió que no és convenient donar massa *feedbacks* a les sessions destinades a l'aprenentatge d'habilitats, la freqüència d'aquests fets hauran de ser decreixents (major en els moments inicials i menor quan ja es tingui un bon nivell). Tampoc és convenient corregir els errors quan aquests són petits i afecten poc a l'execució de l'habilitat, i sembla positiu proporcionar *feedbacks* només quan ho demani l'alumne.

2.3.3. Metodologia i avaluació per a la introducció de l'hoquei patins a les classes d'EF a l'etapa d'ESO

Per tal d'introduir l'hoquei patins a les classes d'Educació Física de secundària ens basarem en el concepte que defineixen Corrales (2010); S. González et. al. (2009); Gómez i Valero (2013); Tejeiro i Martínez (2006) sobre de la iniciació esportiva. Aquest concepte i d'acord amb les definicions que presenten els anteriors autors, l'entendem com el procés d'ensenyament-aprenentatge de l'esport en concret, en aquest cas l'hoquei sobre patins, dins d'un marc curricular específic. Al llarg d'aquest procés s'adquireixen unes competències, capacitats, habilitats esportives, destreses, actituds, valors i normes en relació amb les activitats físic-esportives. La finalització d'aquest procés podria ser quan l'individu ha adquirit la capacitat d'execució de la pràctica i coneixement de l'esport independentment de l'edat de l'aprenent o de l'adquisició de les habilitats tècniques aïllades. Per últim, sobre les condicions d'aquest procés no depenen únicament de les característiques de l'esport, sinó de dos factors que s'han de tenir en compte com ara les característiques de l'aprenent i la metodologia utilitzada.

Per a la iniciació de l'hoquei patins a les classes d'EF s'utilitzarà el model pedagògic comprensiu d'iniciació esportiva que plantegen Fernández-Río et. al. (2016) que d'entre els seus elements bàsics es destaca: (1) Transferència entre esports: hi ha moltes semblances entre determinats esports que han de ser aprofitades per a un aprenentatge més senzill, potenciant aquests elements comuns. (2) Representació: els jocs que són usats en les sessions d'EF han de tenir la mateixa estructura tàctica que l'esport "adult" que es pretén ensenyar, però modificat per adaptar-lo a les necessitats dels estudiants. (3) Exageració: l'estructura dels jocs usats a classe ha de ser modificada per fer més visible un element tàctic concret que es vol ensenyar. (4) Complexitat tàctica creixent: els esports han de ser introduïts a l'aula seguint una complexitat tàctica creixent perquè siguin més fàcilment integrats pels estudiants. (5) Avaluació autèntica: l'avaluació de la competència "esportiva" dels estudiants ha de ser realitzada durant la pràctica del mateix joc, no en situacions aïllades i artificialment i creades pel docent.

Seguidament, s'exposen les fases en què es divideix la implementació del model comprensiu a l'aula d'EF (Bunker i Thorpe, 1982, pp. 60-61 citat per Fernández-Río et.al., 2016): (1) Joc: s'usa un joc modificat de l'esport "adult" (espai, nombre de jugadors, temps i joc, marcador...) per començar a jugar. (2) Apreciació del joc: basant-se el joc anterior, l'objectiu és que els estudiants entenguin les regles fonamentals de l'esport. (3) Consciència tàctica: el docent reflexiona al costat als estudiants per integrar els principis tàctics elementals de l'esport que s'han desenvolupat en el joc inicial.

(4) Presa de decisions apropiades: es reflexiona amb els estudiants per apreciar els elements rellevants que s'han de treballar en el joc (respon a què fer i com fer-ho). (5) Execució tècnica: es practiquen i perfeccionen els elements tècnics necessaris per al joc. (6) Realització: es tracta de practicar tot allò que s'ha après (tècnica i tàctica) en el joc inicial o en un altre evolucionat. Seguint amb les orientacions metodològiques que proposa el Currículum de les Competències bàsiques de l'àmbit de l'educació física (2017) i d'acord amb Tejeiro i Martínez (2006) es poden introduir unes modificacions als jocs que ajudaran a la participació de l'alumnat i a aconseguir l'objectiu desitjat, com per exemple: la composició dels equips (nivell de competència, igualtat de gènere...), la dificultat de la tasca (material, espai...), adaptar les consignes al nivell del grup (sistema de puntuació, objectiu del joc...).

Endinsant-nos més profundament en relació amb la introducció de l'hoquei patins es té en compte la idea de Hopper (2003), pp. 64-65 citat per Fernández-Río, Hortigüela i Pérez-Pueyo (2018), el qual, explica que els docents han d'intentar ensenyar als estudiants el què es denomina com les 4 "R": Reed: llegir els moviments dels oponents, Respond: respondre a l'execució de l'oponent movent-se de manera adequada, React: reaccionar tècnica i tàcticament de manera adequada, i Recover: recuperar la posició base per a la següent acció. Totes les activitats que prepari, els estudiants hauran de tenir com a objectiu desenvolupar aquestes 4 "R", perquè seran les que ajudaran a ser competents en qualsevol esport. També destaca que el més complicat per a un docent, quan intenta portar el model comprensiu d'iniciació esportiva a les classes, és decidir quins elements o habilitats tàctiques d'ensenyar als seus estudiants, perquè els elements tècnics solen ser bastant coneguts. Per tant, perquè el docent tingui una idea de quins elements ha de treballar al llarg de les sessions s'agafarà de referència a Méndez-Giménez, Fernández-Río i Casey (2012) que classifica l'hoquei patins dins de Jocs i Esports com a Joc i Esport d'Invasió, on es treballaran unes habilitats tècniques (desplaçament, llançament, copeig, recepció, control i transport), principis tàctics defensius (distribuir-se pel terreny de joc per defensar-lo bé en funció dels companys/es i adversaris, evitar l'anotació, recuperar la possessió del mòbil) i principis tàctics ofensius (avançar distribuït-se pel terreny de joc, recolzar als companys/es per avançar la bola, desmarcar-se dels defenses, escollir l'habilitat tècnica en funció de companys/es i adversaris, conservar la possessió del mòbil, anotar) propis d'aquest esport.

En relació amb això, es destaca algunes recomanacions proposades en el Currículum de les Competències bàsiques de l'àmbit de l'educació física (2017) per aprofitar al màxim el temps disponible i afavorir l'ensenyament entre iguals: no introduir gaires canvis en les organitzacions o agrupaments dels alumnes en una mateixa sessió, mantenir equips estables d'alumnes durant unes quantes sessions, cosa que permet que els companys de l'equip es coneguin més i es pugui millorar la coordinació dels aspectes tàctics treballats, aprofitar els coneixements i l'experiència d'algun alumne per fer que els companys vegin més assequibles les activitats proposades, fomentar l'arbitratge entre els alumnes i incorporar activitats d'ensenyament entre iguals i d'observacions a companys.

En referència a un altre aspecte metodològic, es recalquen les idees d'un estudi on s'inclou el patinatge artístic com a contingut en EF elaborat per Rapún, Castellar i Pradas (2018), en el qual, es destaca que els estils d'ensenyament que van predominar van ser l'assignació de tasques, el descobriment guiat, la resolució de problemes, l'ensenyança recíproca i l'estil creatiu, d'acord amb les idees presentades sobre els diversos estils d'ensenyament per Mosston i Ashworth (1986).

Finalment, es remarca una seqüència per a la progressió de la iniciació al patinatge fins a l'aprenentatge de l'hoquei patins dividida en quatre fases (Sariol i Nohales, 2009): fase de familiarització i assimilació (seguretat, superfície, materials, equips, treball de l'equilibri, com caure, com aixecar-se, patinar en cercles, conèixer les dimensions de la pista), fase de transició tècnica global (mantenir l'equilibri amb objectes, realitzar jocs amb objectes, executar tècniques de frenada, tècniques de sortida, petits salts, girs, realitzar circuits endavant, endarrere, encreuant cames endavant), fase de consolidació de les tècniques bàsiques (realitzar diferents tècniques de sortida, executar diferents tècniques de frenada, realitzar cercles cap endarrere, etc.) i la fase interdisciplinària (ampliar tot l'après en situacions reals amb la modalitat de l'hoquei patins).

Utilitzant Damián i Serrano (2007), els quals, realitzen una memòria sobre l'avaluació d'una UD d'hoquei desenvolupada per a obtenir informació sobre el progrés dels alumnes, i seguint amb les orientacions explicitades en el Currículum de les Competències bàsiques de l'àmbit de l'educació física (2017), d'acord amb les idees de López-Pastor et. al. (2006) es planteja com a millor alternativa per a l'avaluació d'EF, l'avaluació formativa i compartida, utilitzant autoavaluacions, coavaluacions i heteroavaluacions. Per a l'avaluació dels esports col·lectius, com l'hoquei patins, es recomana plantejar situacions de joc tan reals com sigui possible, on hi hagi companys/es i adversaris/es.

El disseny i les graelles d'observació han d'estar centrades en la presa de decisions que continguin indicadors d'accions motrius concretes (desplaçaments, conduccions, passades, controls...) i indicadors sobre els aspectes cognitius de les accions psicomotrius i sociomotrius (situacions de joc). Per a l'avaluació dels valors propis de l'esport en situació de competició és necessari fer-la a partir de l'observació que faci el professor/a i els alumnes del comportament i conductes concretes de la resta de classe. Aquesta requereix ser valorada a partir d'un període de temps prou llarg i disposar de diferents observacions puntuals, sobretot s'ha de centrar en les evidències observades pel docent.

2.3.4. Recursos per a l'obtenció de material i instal·lacions per a la pràctica de l'hoquei sobre patins

M. González i González (1996) parlen sobre la importància del material com un mitjà més de la tasca educativa. Es tracta d'una eina molt important per a la riquesa i la variabilitat de l'activitat a desenvolupar, ja que el material ajuda a la intervenció pedagògica. El procés d'ensenyament-aprenentatge requereix el material just i adequat, en funció dels objectius perseguits, del nombre d'alumnes per grup i de la seva edat o nivell d'experiència adquirit.

En relació amb l'anterior i amb la pràctica de l'hoquei patins, gràcies a Torner (1991) i el reglament oficial presentat al World Skate (2020), descriurem el material específic i necessari per a la pràctica d'aquest esport. En primer lloc, trobem l'estic, que aquest no podrà ser metàl·lic. La seva longitud oscil·la entre 115 i 90 cm. La part interior de l'estic ha de ser plana ambdós costats (diferència de l'estic d'hoquei herba). També, defineixen la bola, aquesta ha de pesar 155 g amb una circumferència de 23 cm. I també, la porteria definida com un requadre rectangular de pals metàl·lics, els quals, la seva mesura interior són: 1,05 m d'alt per 1,70 m de llarg, amb una profunditat màxima de 0,95 m. A les porteries s'hi situen les xarxes.

Finalment, utilitzant el llibre de Torner (1991) acabarem de presentar el material dels jugadors/es i porters/es, tots ells/es estan proveïts de patins amb rodes d'un diàmetre no inferior a 3 cm que es caragolen a les botes. Els patins han d'estar sempre en perfectes condicions, ben greixats i les botes ajustades al peu. Com a proteccions, els jugadors porten guants, genolleres i canyelleres. El porter, per protegir-se, porta careta, peto, dos guants grans, guardes o defenses de les cames. Un cop explicat tot el material que es necessita per a la pràctica d'aquest esport, és fàcil d'observar que no es tracta d'un material usual ni de fàcil obtenció per a un centre educatiu.

Així doncs, utilitzarem dues idees que poden ser útils per a l'obtenció del material d'hoquei patins, la primera que presenten M. González i González (1996), i també Baena (2005), pp. 56-57 citat per Baena, Flores i Barbero (2007) que vindria a ser realitzar una sol·licitud de préstec de material, demanant-lo amb antelació es pot aconseguir material de difícil adquisició, quan s'organitzen actes esportiu-recreatiu-cultural, de forma puntual o programes de curta durada, com podria ser el préstec de patins. Aquests materials poden provenir d'entitats, serveis i organismes públics i/o privats que ofereixen suport als centres educatius o amb els quals es poden establir convenis o acords de cooperació. O bé la segona idea pensada per M. González i González (1996) on s'utilitzaria la creació de crèdits variables, és a dir, l'àrea d'educació física pot crear crèdits variables, parcial o totalment, destinats a la construcció de material d'educació física, tant individualment com conjuntament amb altres àrees (per exemple, l'àrea de tecnologia per a construir uns patins o estics).

Seguint amb la descripció de què es necessita per a practicar hoquei sobre patins, segons Torner (1991) i el reglament oficial presentat a World Skate (2020) sabem que es necessita disposar d'una instal·lació molt específica com ara la pista on practicar l'hoquei patins, ja que és una pista rectangular de superfície plana i llisa, i pot ser a l'aire lliure o en pistes cobertes. La pista ha d'estar tancada pels quatre costats per una balla d'un metre d'alçada. Les dimensions de la pista oscil·len entre una longitud màxima de 44 m i mínima de 34 m i una amplada entre 22 m i 17 m. En tots els casos, la relació entre la longitud i l'amplada haurà de ser proporcionada del doble al simple, amb una tolerància en més o menys del 10 per cent. Tractant sobre les instal·lacions esportives agafem la idea de Díaz (1996) que les defineix com tots aquells llocs, recintes o instal·lacions on es practica o es pot practicar activitats físiques i esportives, com ara la pista d'hoquei patins que s'ha descrit amb anterioritat. Baena (2005), p. 56 citat per Baena, Flores i Barbero (2007), diu que l'àrea d'EF pot utilitzar recursos comunitaris, unes vegades dins el mateix centre escolar i altres traslladant-se cap a les instal·lacions o paratges propers que proporcionen als alumnes experiències alienes a la rutina diària. Relacionat amb això, Rodríguez (2003), p. 55 citat per Baena, Flores i Barbero (2007) presenta els possibles agents promotors de l'EF i l'esport en els municipis com poden ser institucions (escolars, organismes públics o entitats esportives) o bé no institucions (família, individu).

3. Objectius i hipòtesis de la recerca

Per tal d'assolir l'objectiu global de la recerca que és valorar la possible implementació d'una UD d'hoquei patins a alguns instituts d'Osona, i una vegada treballada tota la fonamentació teòrica, és necessari definir uns objectius i hipòtesis per guiar la recerca. En els següents subapartats s'exposaran els objectius generals i específics, i finalment les hipòtesis que es plantegen.

3.1. Objectius generals i específics

A continuació es presentaran els objectius d'aquest treball, els quals, estan dividits en generals i específics:

- 1- Valorar l'opinió dels docents dels centres de secundària escollits de la comarca d'Osona en relació amb l'aplicació d'una UD per aprendre l'hoquei patins.
 - 1.1- Identificar els centres de la comarca escollits que apliquen o no una UD d'hoquei patins.
 - 1.2- Detectar la manera com els docents introdueixen o introduirien aquest esport a les seves classes d'EF.
 - 1.3- Analitzar els avantatges i/o les limitacions que els docents dels centres escollits identifiquen amb la implementació o la possible implementació d'una UD d'hoquei patins.
- 2- Implementar una UD d'hoquei patins a un centre de la comarca d'Osona, en aquest cas, a l'IEMM de Torelló.
 - 2.1- Introduir aquest esport a les classes d'EF seguint les idees dels referents teòrics treballats.
 - 2.2- Anotar els fets, intervencions o observacions que es puguin relacionar amb avantatges i/o limitacions del procés de la implementació de la UD.
- 3- Relacionar les idees dels referents teòrics, amb l'opinió dels docents dels centres escollits de la comarca d'Osona i la pròpia experiència viscuda amb l'aplicació de la UD d'hoquei patins.

3.2. Hipòtesis d'investigació

Tot l'exposat en el darrer subapartat, està relacionat amb les hipòtesis d'investigació que es plantegen respecte a aquesta recerca, i es mostren a continuació:

- La falta de formació i d'experiència del professorat, juntament amb la dificultat d'obtenció del material i de les instal·lacions respecte a aquest esport, serà una de les principals limitacions que fa que no es treballi l'hoquei patins als centres de secundària escollits de la comarca d'Osona.
- Els aspectes positius amb relació als aprenentatges dels alumnes d'ESO que es desenvoluparan al llarg de la UD d'hoquei sobre patins seran més remarcables que els aspectes negatius que es presentaran.

4. Metodologia

En els següents subapartats, es presentarà la part metodològica del treball. Es farà una descripció del tipus d'investigació utilitzat, es presentarà la mostra utilitzada i el criteri d'inclusió, s'exposaran els instruments utilitzats per recollir les dades durant la investigació, i finalment s'explicarà el disseny i el procediment seguit per tal de fer l'observació i l'anàlisi de les dades.

4.1. Tipus d'investigació

Tal com Ruíz (2003) exposa, s'observen dos tipus de metodologia: una qualitativa i l'altra quantitativa. Una de les principals diferències és en l'objectiu, ja que la metodologia qualitativa pretén captar el significat de les coses, mentre que la quantitativa pretén mesurar la realitat. La segona diferència que destaca és que la metodologia qualitativa utilitza de forma preferent el llenguatge dels conceptes i les metàfores, per contra, la quantitativa utilitza números i estadístiques. En aquesta recerca, el fet de centrar-se en l'anàlisi dels avantatges i/o limitacions de l'aplicació d'una UD per aprendre l'hoquei patins a un institut d'Osona i la valoració que en fan professors/es d'EF de secundària d'altres instituts d'aquesta mateixa comarca, d'acord amb l'anterior i segons Heinemann (2003) aquesta investigació es basa en un paradigma interpretatiu, generalment inductiu i basat principalment en una metodologia qualitativa. És a dir, no se centra a elaborar un anàlisi numèric sinó que s'intenta captar qualitats com ara pensaments, sentiments, experiències, significats, entre d'altres.

En el llibre de M. P. García i Martínez (2012) es fan referència a les característiques principals d'una investigació qualitativa, les quals, es veuen representades a la recerca tractada, i són les següents: la contextualització, el caràcter inductiu, la comprensió i interpretació, la flexibilitat, la proximitat de l'investigador/a a l'estudi, els instruments de naturalesa oberta, la triangulació (contrarestant la informació utilitzant diferents instruments i varietat de fonts d'informació) i la utilització de tècniques qualitatives. Les mateixes autores conclouen que dins la metodologia qualitativa apareixen tres tipus d'investigacions: l'analítica, l'etnogràfica o de l'estudi de casos. Seguint amb el criteri de les autores, l'estudi que es realitza formaria part de l'últim tipus d'investigació esmentat, és a dir, de l'estudi de casos. Definim aquest tipus d'investigació com: "L'estudi de casos es centre en l'anàlisi d'una situació particular per conèixer-la en profunditat i poder comprendre i interpretar la singularitat del cas estudiat" (M. P. García i Martínez, p. 114, 2012).

Per la qual cosa, s'observa que es concorda amb la línia presentada del treball, on s'analitza l'aplicació d'una unitat didàctica per aprendre l'hoquei patins (situació particular) per saber-ne els avantatges i/o limitacions que s'observen i valorant-ne l'opinió de professors/es d'EF de secundària de la mateixa comarca on s'implementa (conèixer en profunditat, per comprendre i interpretar la singularitat del cas).

4.2. Mostra utilitzada i criteri d'inclusió

En aquest subapartat tractarem sobre la mostra escollida per a l'elaboració del treball. Abans però, es definiran alguns aspectes seguint a Heinemann (2003) que ajuden a entendre la construcció de la mostra:

“Els procediments de mostreig serveixen per determinar els objectes sobre els quals cal realitzar un recull de dades i mesurament del fenomen que s'estudia. El procediment de mostreig defineix la forma d'actuació a l'hora de realitzar una mostra. Els procediments de mostreig s'han de plantejar de forma i amb la finalitat que els resultats de l'estudi de l'objecte seleccionat, de les seves variables, efectes i interrelacions de les variables sobre tots hi els objectes siguin extrapolables universalment.” (p. 192)

A causa dels objectius i la finalitat que es pretén aconseguir en aquest treball, es pot observar que s'utilitzen dues mostres, i a continuació es presenten cadascuna d'elles amb els respectius criteris d'inclusió.

Per explicar la primera mostra, de la qual, es realitza una part de la investigació que consisteix a aplicar la UD d'hoquei patins, ens centrem a Catalunya, dins la comarca d'Osona, i concretament, a la població de Torelló, i més específicament, a l'IEMM des de principis de gener a finals de febrer en el curs 2020 - 2021. L'elecció d'aquest centre és donada en l'assignació de places de pràctiques que és escollida des de Carreres Professionals de la Universitat de Vic. Encara que des d'un primer moment, es volia que el centre públic on s'implementés la UD estigués dins la comarca d'Osona, i preferiblement a una de les quatre poblacions on l'equip femení o masculí sènior jugués a la màxima categoria.

Un cop assignada la plaça de pràctiques a l'IEMM de Torelló vaig posar-me en contacte amb qui va ser el meu tutor de pràctiques per tal de plantejar la possible implementació de l'hoquei patins amb alumnes d'ESO a les classes d'EF en el cas que el centre disposés de les instal·lacions i acceptés la proposta que els presentava. Amb el vistiplau del centre i d'ell com a professor, vàrem acotar que el grup classe a qui implementariem la UD i que mai abans s'havia fet en aquest centre, serien els grups A i B de 3r d'ESO, que estan formats per 18 alumnes (9 nois i 9 noies) i 19 alumnes (10 noies i 9 nois).

En cap dels dos grups hi havia integrats, els quals, s'haguessin de realitzar adaptacions curriculars o bé tenir en compte aspectes relacionats amb l'atenció a la diversitat, eren grups heterogenis que seguien un ritme de classe normal.

Els grups A i B de 3r d'ESO disposen un total de dues hores setmanals d'EF tal com s'observa a la següent taula:

	DILLUNS	DIMARTS	DIMECRES	DIJOUS	DIVENDRES
HORES			14:50 – 16:50 Grup A	14:50 – 16:50 Grup B	

Taula 3: Horari de les classes d'EF dels grups de 3r d'ESO de l'IEMM de Torelló. *Elaboració pròpia.*

Com es pot comprovar a la taula anterior, les dues hores setmanals es realitzen seguides i tant el grup 3r A com el 3r B tenen l'assignatura d'EF després del descans per a dinar.

La segona mostra amb la qual es realitza l'altra part de la investigació que consisteix a valorar l'opinió de professors/es d'EF de centres de secundària de la comarca d'Osona sobre la possible implementació d'una UD d'hoquei patins. Per tal d'escollir aquesta mostra, es van buscar tots els centres públics on s'impartia l'etapa de secundària de les poblacions de Vic, Taradell, Manlleu i la zona del Voltreganès, ja que en totes aquestes poblacions sigui l'equip sènior femení o masculí d'hoquei patins juga a la màxima categoria, i la tradició d'aquest esport és rellevant. Després d'acotar aquestes poblacions, es va escriure a cadascun dels centres públics per aconseguir una entrevista, però només van ser quatre instituts els que van donar una resposta. Finalment, aquesta mostra està constituïda per quatre professors/es d'EF que treballen a centres públics de la comarca d'Osona on s'imparteix l'ESO de les poblacions de Manlleu, Taradell, Vic i les Masies de Voltregà.

4.3. Instruments de recollida de dades

Les tècniques d'obtenció de dades, tal com diu Heinemann (2003), són procediments de mesura o recopilació mitjançant els quals és possible recopilar dades o mesures exactes sobre els objectes d'estudi, amb la finalitat de resoldre la pregunta plantejada en la investigació. M. P. García i Martínez (2012) afegeixen que dins les anomenades tècniques de recollida de dades, s'utilitzen instruments per a registrar les dades procedents de qualsevol investigació científica.

Les mateixes autores distingeixen de manera més general tècniques i instruments de recollida d'informació, de les quals, s'utilitzen per a aquest estudi: la tècnica d'observació amb el diari com a instrument utilitzat i la tècnica de l'enquesta amb l'entrevista com a instrument utilitzat.

La tècnica d'observació, segons M. P. García i Martínez (2012) permet contemplar directa, sistemàtica i detalladament com es desenvolupa una investigació segons la percepció de l'investigador/a. Dins d'aquesta tècnica com hem dit anteriorment, utilitzarem el diari com a instrument de naturalesa qualitativa. El diari és definit per M. P. García i Martínez (2012) com a registre retrospectiu en relació amb la investigació sobre la base de certa continuïtat. Té caràcter obert i permet recollir opinions, creences, sentiments, emocions, vivències, actituds, interaccions, tasques executades, preses de decisions, successos i esdeveniments que tenen lloc durant l'estudi. Aquest instrument serà utilitzat al llarg del procés d'aplicació de la UD per aprendre l'hoquei patins a l'EMM de Torelló (vegeu l'annex 9.1).

L'altra tècnica utilitzada, la d'enquesta tal com diuen M. P. García i Martínez (2012) consisteix en l'obtenció de dades mitjançant el procés d'interrogació. Es tracta d'un procediment indirecte de recollida d'informació a través de preguntes. L'instrument utilitzat dins d'aquesta tècnica serà l'entrevista semiestructurada. Utilitzant la classificació que realitza Heinemann (2003) respecte a aquests tipus d'instruments, en el treball s'utilitzarà l'entrevista qualitativa, que la defineix com a una entrevista individual, cara a cara (en aquest cas, a causa de l'existència de la pandèmia algunes es realitzaran virtualment), no estandarditzada. Les preguntes, les indicacions per a les respostes i l'ordre de les qüestions no es trobaran fixats en un qüestionari; més ben dit, es van desenvolupant d'acord amb un guió previ de forma flexible durant la conversa, depenent de les respostes obtingudes, de la disposició per facilitar informació i de la competència cultural de les persones entrevistades. Aquest instrument serà aplicat als professors/es d'EF dels centres de secundària escollits de la comarca d'Osona. En el guió de les entrevistes s'inclouen preguntes en relació amb els sis temes que són la base teòrica i els pilars fonamentals del treball, i són els següents: esport educatiu, hoquei patins a Osona, aspectes motors de l'hoquei patins i la manera de treballar-los, relació d'aquest esport amb el currículum, metodologia i avaluació utilitzada, i recursos materials – instal·lacions (vegeu l'annex 9.2).

4.4. Disseny, procediment i tractament de la recollida de dades

Com s'ha mencionat anteriorment, el disseny de la recollida de dades d'aquest treball es pot dividir en dues parts, les quals, s'han utilitzat dos instruments diferents: el diari com a tècnica d'observació en la implementació de la UD amb el nom: "Aprenem l'hoquei patins!" (vegeu l'annex 9.3) i les entrevistes com a tècnica d'enquesta a quatre docents d'EF de secundària dels centres escollits de la comarca d'Osona.

La UD citada anteriorment, ha estat desenvolupada a alumnes de 3r d'ESO (grup A i B). El grup A només es van portar a terme quatre de les cinc sessions planificades, ja que en la primera setmana de la meua estada al centre van haver de confinar-se per un cas positiu. En aquest grup, tres integrats ja tenien experiència amb els patins, fet que va ajudar en l'aprenentatge dels altres, perquè podien ajudar a ensenyar-los a patinar o bé a cordar els patins fet que augmentava els minuts de pràctica. El grup B no es va confinar en cap moment, així doncs, es van portar a terme les cinc sessions planificades.

En aquest, cap integrant dominava completament l'acció de patinar. Respecte al procediment de la recollida de les observacions anotades al diari, s'escriuen de forma esquemàtica en el mateix moment en què es produïen, i un cop acabada la sessió de la UD s'acabaven de redactar més detalladament. Així doncs, s'enregistren observacions de 9 sessions en total, dins d'aquestes observacions, es poden trobar transcripcions literals d'intervencions que van fer alumnes o bé el tutor de pràctiques durant el procés i la meua observació en les diferents sessions.

Pel què fa a les entrevistes fetes als quatre docents d'EF dels centres escollits que imparteixen l'ESO, tres d'elles van ser realitzades de forma virtual a través de la plataforma *Zoom*, i la restant va ser presencial. En totes es va gravar la conversa amb àudio, per posteriorment facilitar-ne la transcripció i el tractament de la informació.

A continuació, es tractarà de l'anàlisi de les dades d'ambdós instruments abans, però coneixerem la definició d'aquest fet que presenten Rodríguez, Gil i García (1996) que el defineixen com el conjunt de manipulacions, transformacions, operacions, reflexions, comprovacions que realitzem sobre les dades per tal d'extreure significat rellevant en relació amb un problema d'investigació. Els mateixos afirmen que quan parlen d'anàlisi de dades qualitatives, es refereixen al tractament de les dades que es duen a terme generalment preservant la seva naturalesa textual, posant en pràctica tasques de categorització i sense recórrer a les tècniques estadística.

Utilitzarem les fases que comprenen l'anàlisi qualitatiu de les dades que presenten M. P. García i Martínez (2012):

- Fase de reducció, en la que té lloc la selecció de les dades més rellevants i la reducció de les mateixes mitjançant processos de codificació.
- Fase de descripció, en la que la informació codificada s'organitza en matrius, figures, esquemes, taules, mapes conceptuals, etc.
- Fase de comparació, en la que es contrasten les dades procedents de diferents fonts i diferents instruments i es busquen relacions entre ells.
- Fase d'interpretació, en la que s'intenta donar un significat a la informació i trobar un sentit als resultats.

Agafant les idees de les fases que s'exposen anteriorment, per a l'anàlisi de les dades recollides amb el diari, un cop es van seleccionar i reduir les dades, es va classificar la informació creant una taula amb sis categories que estan estretament relacionades amb els punts del marc teòric que són les següents: esport educatiu (EE), hoquei patins a Osona (HP Osona), aspectes motors de l'hoquei patins (AspM HP), relació amb el currículum (RC), metodologia i avaluació utilitzada (Meto-Ava) i recursos materials-instal·lacions (Mat-Ins). D'altra banda, també es diferencien amb tres categories les persones de les quals prové la informació extreta; pròpia observació, alumnes o tutor de pràctiques (*vegeu annex 9.4*).

D'aquesta manera, les observacions queden classificades a la taula anterior segons la relació que tinguin amb les categories que s'elaboren en relació amb el marc teòric i amb les categories de les persones dels quals es recull la informació.

Per a l'anàlisi de les dades de les entrevistes es segueix amb les fases exposades per M. P. García i Martínez (2012). En aquest cas, un cop seleccionades i reduïdes les dades, es va classificar la informació amb una taula amb les sis categories relacionades amb els punts del marc teòric, les mateixes que en l'anàlisi del diari. També, es van diferenciar quatre categories segons el professor/a del qual provenia la informació (*vegeu l'annex 9.5*). A més a més, un cop classificades les informacions es va remarcar en verd els aspectes en què concordaven i en vermell els aspectes en què discordaven.

5. Anàlisi i discussió dels resultats

A continuació, es contrastarà totes les dades recollides a través de les quatre entrevistes als professors/es d'EF de Vic, Manlleu, Taradell i la zona del Voltreganès, els quals, mai han treballat l'hoquei patins a les seves classes d'EF, amb les anotacions diàries que s'han fet al diari, després de cada sessió durant la meua estada i posada en pràctica de la UD per aprendre l'hoquei patins a l'institut de Torelló, juntament amb les idees dels diversos autors que s'han referenciat en la fonamentació teòrica d'aquest treball. Al llarg d'aquest apartat es podran observar tres subapartats on queda organitzada i interpretada tota la informació recollida: bases per a la iniciació de l'hoquei patins a les classes d'EF, on es tracta de la metodologia, avaluació, ensenyament dels aspectes motors i relació amb el currículum d'una UD d'hoquei patins; avantatges de la pràctica de l'hoquei patins a les classes d'EF, en què es parla de l'hoquei com a esport educatiu, la vinculació d'aquest esport a Osona i els aspectes motors poc habituals treballats en EF; i les limitacions per a la pràctica de l'hoquei patins a les classes d'EF, on principalment es fa referència a la dificultat de l'obtenció dels recursos materials i de les instal·lacions, també la necessitat de formació del professorat en aquest esport.

5.1. Bases per a la iniciació de l'hoquei patins a les classes d'EF

Iniciarem aquest subapartat tenint en compte la resposta dels entrevistats, els quals, tots quatre afirmen que l'hoquei patins és un esport completament relacionat amb el currículum d'EF de secundària, ja que es tracta d'un esport col·lectiu, contingut clau que es treballa dins la Dimensió de l'Esport i on s'inclouen les competències 3 i 4. Dos dels entrevistats afegixen que en tractar-se d'un esport col·lectiu, s'utilitzen elements tècnics i tàctics, i també en situacions de competició els valors propis de l'esport, per tant, es compleix amb el què demanen les competències 3 i 4, tal com es presenta al Currículum d'Educació Secundària Obligatòria en l'àmbit d'educació física (2015). En la posada en pràctica de la UD es van utilitzar alguns dels continguts i criteris d'avaluació de 3r d'ESO relacionats amb les competències 3 i 4, concretament els que s'exposen a la següent taula:

CURS	CONTINGUTS	CRITERIS D'AVALUACIÓ
3r ESO	Aspectes tècnics, tàctics i reglamentaris dels esports col·lectius en situació de competició. Els valors educatius de la competició.	9.- Resoldre situacions de joc en un esport col·lectiu, aplicant coneixements tècnics i tàctics. 10.- Participar de forma activa en activitats esportives individuals, col·lectives o d'adversari, acceptant el resultat obtingut.

Taula 4: Continguts i criteris d'avaluació d'EF de 3r d'ESO propis de les competències 3 i 4, utilitzats a la UD: "Aprenem l'hoquei patins!". *Elaboració pròpia.*

Segons el tutor de pràctiques, els continguts i els criteris d'avaluació presentats a la taula anterior, i que són la base del desenvolupament de la UD, estan totalment relacionats i es compleixen al llarg de les sessions. Un cop finalitzada la UD, el tutor va valorar positivament el procés i va especificar que s'havia complert amb tot el que es demanava al currículum d'EF.

Pel treball de les habilitats motrius i les capacitats perceptiu-motrius, tres dels entrevistats, i complint amb algunes idees de Batalla (2003), expliquen que ho fan a partir de la resolució de problemes i en situacions tan reals com sigui possible a l'esport, en conseqüència, les situacions són variades. Per contra, l'altre entrevistat assegura que intenta basar-se en la resolució de problemes, però reconeix que el fet de tenir tants alumnes en un mateix grup dificulta aquest fet i tendeix a la repetició del moviment. Un dels entrevistats afegeix que per aprendre les habilitats motrius els alumnes necessiten processar la informació d'acord amb Batalla (2003), i que per part del professorat s'ha de tenir paciència, explicar-se de forma concisa i clara abans dels exercicis i donar bons *feedbacks* (Batalla, 2011). Tots ells pensen que per l'aprenentatge de l'habilitat de patinar la clau està en l'elevada quantitat de pràctica i la progressió de la dificultat de les activitats. Aquestes pautes mencionades pels entrevistats es troben dins les pautes per a l'ensenyament d'habilitats amb patins que presenten Vila et.al. (2007) en el seu estudi. Durant l'aplicació de la UD, es van complir algunes de les pautes que exposen els anteriors autors per a l'ensenyament de l'habilitat de lliscar amb patins, per exemple, en cada sessió vaig calçar-me els patins bàsicament per fer demostracions, també es van utilitzar materials diversos com pilotes de tennis, pilotes toves, cintes, cons, etc., per fer els jocs més divertits.

Sobretot en les primeres sessions es va prioritzar l'ensenyament d'aspectes relacionats amb la seguretat (deixar dos metres de distància i no tocar-se entre uns i altres mentre intentaven establir-se, per evitar caigudes en efecte domino, aprendre a caure, aixecar-se, ajupir-se, etc.) d'aquesta manera els alumnes van perdre la por, i a poc a poc van anar agafant confiança. Amb relació a la variabilitat de les situacions de pràctica de les habilitats amb patins, es va utilitzar les idees que presenten Mañeru i Rodríguez (2011), on es van utilitzar màrfeques i tovalloles per tal de variar la regularitat de la superfície, es van col·locar obstacles per la superfície, els quals, havien de recollir o esquivar, també es va experimentar respecte a la variació de la posició del cos i la velocitat (patinar ajupits, amb inclinació del cos endavant, anant més ràpids, més lents...), i com s'ha explicat anteriorment, es van utilitzar diversos objectes combinant amb la pràctica del patí (estics, pilotes de tenis, toves, etc.).

Referent a la metodologia els quatre entrevistats seguint amb el concepte que defineixen Corrales (2010); S. González et. al. (2009); Gómez i Valero (2018); Tejeiro i Martínez (2006) destaquen que per a la introducció dels esports a les classes d'EF, la clau és basar-se en la iniciació de l'esport i no pas en el perfeccionament d'aquest. L'objectiu final és que els alumnes coneguin l'esport i adquireixin un mínim de capacitats per a l'execució de la pràctica. Un dels docents planteja alguns dels elements bàsics que descriuen Fernández-Río et. al. (2016) en la utilització del model pedagògic comprensiu d'iniciació esportiva com és la transferència entre esports, ja que explica que l'hoquei patins té moltes semblances amb altres esports col·lectius, així doncs, serien utilitzades i es facilitaria l'aprenentatge. Partint de la idea que destaca el docent i d'acord amb el referent teòric anterior, dos entrevistats afegeixen que utilitzarien el joc adaptant-lo de l'esport "adult", i així d'aquesta manera els alumnes s'anirien introduint a l'esport de manera progressiva coneixent els aspectes tècnics, tàctics i reglamentaris basant-se en la presa de decisions apropiada per finalment, aconseguir practicar allò que s'ha après en el joc inicial, d'acord amb el que exposen Bunker i Thorpe (1982), pp. 60-61 citat per Fernández-Río et. al. (2016). D'altra banda, un dels docents entrevistats explica que en el cas de tenir alumnes que sabessin patinar utilitzaria una metodologia cooperativa, ja que aquests ajudarien als que no en saben. En la implementació de la UD es va partir dels elements bàsics del model pedagògic comprensiu d'iniciació esportiva de Fernández-Río et. al. (2016), i en les activitats es va intentar complir amb el concepte de les 4 "R" de Hopper (2003), pp. 64-65 citat per Fernández-Río, Hortigüela i Pérez-Pueyo (2018).

Es va utilitzar el joc com a base per a l'aprenentatge dels aspectes tècnics, tàctics i reglamentaris de l'hoquei patins de Bunker i Thorpe (1982), pp. 60-61 citat per Fernández-Río et. al. (2016). Per a les modificacions dels jocs per tal d'ajudar al fet que els alumnes participessin i per aconseguir l'objectiu que es proposava a l'inici, es van utilitzar algunes de les orientacions del Currículum de les Competències bàsiques de l'àmbit de l'educació física (2017) i d'acord amb Tejeiro i Martínez (2006) com ara: en la composició dels grups hi havia el mateix nombre de nois que de noies, s'intentava fer els grups en funció del nivell de competència i es variava el material, l'espai o les normes per tal de dificultar o facilitar l'activitat, adaptant les consignes al nivell del grup. A més, complint amb les recomanacions proposades en el Currículum de les Competències bàsiques de l'àmbit de l'educació física (2017), per tal d'aprofitar al màxim el temps disponible i afavorir l'ensenyament entre iguals, l'arbitratge dels partits era a càrrec dels alumnes que estaven descansant, a la segona sessió un cop s'havia vist el nivell dels alumnes, es van establir uns equips estables que es van mantenir fins a l'última sessió, també es va aprofitar els coneixements i l'experiència dels alumnes que sabien patinar per tal que ajudessin als seus companys/es a aprendre aquesta habilitat, aquest fet va fer que la resta de companys/es els semblés que les activitats proposades eren més assequibles i es sentien més segurs i amb confiança per demanar-los certes demostracions o pautes per aprendre depèn de quines tècniques.

Dos dels entrevistats expliquen que introduirien aquest esport de manera molt progressiva, és a dir, en un inici treballarien les habilitats amb patins per una banda, i per l'altre, les habilitats amb estic i bola, a poc a poc, anirien combinant-les totes. Un d'ells proposa que es podria practicar una unitat de patinatge i una d'hoquei patins per separat, per exemple, la primera a 2n d'ESO i la segona a 3r d'ESO. A la UD es va treballar aquest esport separant en un inici la part de la tàctica i la tècnica practicant-ho sense patins, i d'altra banda aprenent l'habilitat de patinar seguint amb les fases proposades per Sariol i Nohales (2009), de familiarització i assimilació, de transició tècnica global, de consolidació de les tècniques bàsiques i la interdisciplinària. A mesura que van avançar les sessions, es van anar vinculant les dues parts (estic-bola i patinatge) progressivament. Per fer-ho, el grup classe es va dividir en dos subgrups, aquests es va intentar que fossin els mateixos al llarg de tota la UD. Aquest fet va ajudar als alumnes a què es poguessin conèixer més com a equip i millorar la coordinació dels aspectes treballats.

En totes les sessions, excepte l'última, després de la fase d'informació, un grup treballava els aspectes amb estic i bola sense patins, i l'altre grup treballava l'habilitat de patinar. Quan s'arribava a la meitat de la sessió es feia un canvi de grups, així en una mateixa sessió podrien treballar tots el mateix.

Respecte als estils d'ensenyament, tres dels entrevistats recalquen que utilitzarien el descobriment guiat, ja que és el que més els hi agrada perquè consideren que els alumnes aprenen més, i que normalment predominen a les seves classes d'EF on es treballen certs esports. En aquesta UD, utilitzant els autors Mosston i Ashworth (1993), un de l'estil d'ensenyament que va aparèixer va ser la reproducció de model a través de la conformitat cognitiva, més concretament, el comandament directe sobretot a les primeres sessions, i a la part de l'aprenentatge de l'habilitat de patinar perquè amb aquest model es garantia un mínim de seguretat als alumnes (saber aixecar-se i ajupir-se, aprendre a caure, posició base, posició de seguretat). Un altre dels estils que va aparèixer en les activitats de patinatge de les primeres sessions va ser l'assignació de tasques, el qual, pretén desenvolupar en l'alumne/a una certa autonomia de comportament que li sigui útil per a una certa individualització de les activitats. En algunes de les activitats de patinatge va aparèixer l'estil d'inclusió, el qual, dissenya la tasca per a diferents graus de dificultat, i els participants decideixen el seu nivell de situació en la tasca. També van aparèixer en més mesura, d'acord amb Rapún, Castellar i Pradas (2018) els estils descobriment guiat i resolució de problemes, els quals, són d'ensenyament per recerca a través d'operacions cognitives. Finalment, van aparèixer els estils d'autoavaluació i ensenyament recíproc, però aquests ho fan en menys mesura i sobretot quan ens trobàvem a la meitat o a les acaballes de la UD, amb la coavaluació entre companys/es i l'autoavaluació.

En relació amb els aspectes relacionats amb l'avaluació, tots els entrevistats afirmen que utilitzarien una avaluació formativa i compartida, utilitzant autoavaluacions, coavaluacions i heteroavaluacions com plantegen López-Pastor et. al. (2006). Complint amb la idea exposada dels anteriors autors i amb les orientacions per a l'avaluació del Currículum de les Competències bàsiques de l'àmbit de l'educació física (2017), a la UD implementada es van utilitzar els diversos tipus d'avaluació utilitzant instruments com una escala quantitativa de coavaluació i unes rúbriques per a l'autoavaluació i l'heteroavaluació. L'avaluació de la competència 3 es va realitzar en certes situacions de joc reals, i la de la competència 4 es va fer a partir de les observacions que es feien després de cada sessió per part del professorat, i també tenint en compte l'autoavaluació que havien completat els alumnes.

5.2. Avantatges de la pràctica de l'hoquei patins a les classes d'EF

En aquest subapartat es destacaran alguns dels avantatges que s'identifiquen en relació a la pràctica de l'hoquei patins a les classes d'EF. Així doncs, començarem tractant dels beneficis del treball les habilitats motrius i les capacitats perceptiu-motrius pròpies de l'hoquei patins que van identificar els entrevistats. Tots quatre remarquen que és un esport molt ric en el sentit que es necessita una relació amb l'entorn, les habilitats i els instruments que s'utilitzen, tal com classifica Riera (2005). També reconeixen que el fet de practicar un tipus de desplaçament poc habitual, juntament amb el maneig i control d'objectes utilitzant un instrument com l'estic, d'acord Batalla (2000), els alumnes haurien de treballar les capacitats perceptiu-motrius més destacades com l'equilibri (estàtic i dinàmica) i la coordinació (dinàmica general, òcul-pedal i òcul-manual), com destaquen Sariol i Nohales (2009) d'una manera diferent, i afirmen que aquest fet aportaria aspectes positius pel desenvolupament motor dels joves, i consideren que seria una pràctica que els motivaria. Amb les observacions fetes al llarg de l'aplicació de la UD, els alumnes varen millorar les seves habilitats motrius i capacitats perceptiu-motrius pròpies de l'hoquei patins, ja que tots els alumnes sense excepció van aconseguir jugar els partits durant l'última sessió de la UD.

Seguidament, es tractarà del tema de l'hoquei patins com a esport educatiu, el qual, es pot relacionar com un avantatge en la pràctica de l'hoquei patins a les classes d'EF. S'observa que els quatre docents els quals es fa l'entrevista afirmen que l'hoquei patins és un esport educatiu com qualsevol altre esport col·lectiu. Un d'ells afegeix que és un esport molt complet que ajuda al desenvolupament integral dels joves, tan en l'àmbit motor, com cognitiu, com afectiu social d'acord amb la idea que exposa Limones (2001), p. 48 citat per Gómez i Valero (2017) en referència a l'esport. Els quatre docents recalquen que amb la pràctica d'aquest esport, i en general, en tots els esports col·lectius es treballarien valors positius com la cooperació, l'empatia, el respecte a les normes, el respecte als companys/es i adversaris i el treball en equip. Amb la implementació de la UD i tal com vaig anotar al diari, amb la pràctica de l'hoquei patins a les classes d'EF puc afirmar que es van donar certs valors positius com ara la cooperació, ja que als primers dies els alumnes que ja dominaven el patinatge, ajudaven a la resta de companys/es a aprendre a patinar, també s'havien donat situacions on s'ajudaven a cordar els patins.

Un altre valor positiu que es donava en cada sessió era la responsabilitat perquè, el primer dia de classe se'ls va assignar uns patins on darrera d'aquests hi havia un paper adhesiu amb una numeració i cada vegada que els deixaven d'utilitzar els desinfectaven amb un líquid, comprovaven que no hi hagués cap desperfecte i els endreçaven per ordre seguint la numeració que marcava els patins. Afirmant amb el què diuen els entrevistats, durant els partidets es van donar moltes situacions de respecte i empatia, sobretot envers a companys/es i adversaris, ja que abans i després de cada partit els dos equips havien de saludar-se (xocaven els estics), també hi van haver comentaris entre alumnes, com per exemple: "Perdona!", "Estàs bé?", "Espera, que ajudo a aixecarte". Amb tot això, seguint la idea de Vázquez (2001), pp. 50-51 citat per Gómez i Valero (2017) una de les funcions que es distingeix en l'esport i com hem pogut comprovar amb l'hoquei patins, és la funció educadora a través del moviment, transmeten una sèrie de valors positius com la responsabilitat, l'esforç, l'autonomia, etc., així com comportaments, hàbits saludables que contribueixen a la formació integral com a persones. Per últim, una de les docents recalca i diu textualment: "L'esport pot ser educatiu o no ser-ho. La diferència està en com realitzem la metodologia, en com enfoquem la unitat didàctica, al final depèn del què fem." Aquesta opinió la podem relacionar amb el què defensava Corrales (2010) que deia que s'ha de tenir present que l'esport no és educatiu per si mateix, sinó que ha de complir unes orientacions i condicions bàsiques per arribar a ser-ho, és a dir, serà la metodologia que utilitzem en la seva ensenyança, les condicions en les quals es desenvolupi, el què farà que ens pugui servir d'instrument educatiu.

Per últim, ens endinsarem en el tema de la vinculació de l'hoquei patins a la comarca d'Osona, i lligat amb això, el fet de treballar-lo o no a les classes d'EF d'alguns centres públics de la comarca, on aquest esport presenta un paper rellevant. Així doncs, s'ha de saber abans que la resposta dels entrevistats davant la pregunta: "Al vostre institut s'ha treballat mai l'hoquei patins? I com a professor/a?", va ser unànime dient que treballaven l'hoquei, però sense patins. Els quatre també van confirmar que mai abans havien treballat ni plantejat treballar l'hoquei patins a les seves classes d'EF. Tres dels quatre entrevistats consideren que seria oportú treballar aquest esport a les classes d'EF, ja que creuen que s'han de potenciar esports que es practiquen a la zona i que és important que els alumnes el coneguin, per contra, un dels quatre entrevistats explica que fins al moment han considerat que no era oportú treballar l'hoquei patins, ja que creien que l'oferta fora de l'àmbit escolar ja era suficient en relació a l'ensenyament d'aquest esport.

Al final de l'entrevista aquest mateix, planteja l'opció de treballar l'hoquei patins a les seves classes fomentant l'equitat, i així assegurar-se que el pot practicar tot l'alumnat. D'altra banda, tal com vaig poder observar en la recollida d'informació durant l'aplicació de la UD el tant per cent de l'alumnat que ja coneixia aquest esport era molt baix, i amb la implementació d'aquesta, el cent per cent de l'alumnat va poder iniciar-se a l'hoquei patins. Tots quatre són coneixedors de que aquest esport a les seves poblacions es troben a la màxima categoria, i que la comarca d'Osona és un gran puntal de l'hoquei patins. Com es pot comprovar a la FEP (2020) on actualment, dels 16 equips que disputen la màxima categoria estatal, la OK Lliga Masculina, tres són de la comarca d'Osona (CP Vic, CP Voltregà Stern Motor i CP Taradell), dels 16 equips que disputen l'OK Lliga Femenína, dos són d'aquesta mateixa comarca (CP Manlleu i CP Voltregà Stern Motor).

5.3. Limitacions per a la pràctica de l'hoquei patins a les classes d'EF

Com a principals limitacions que es poden destacar per a la pràctica de l'hoquei patins a les classes d'EF, d'acord amb el què han comentat els quatre entrevistats és la dificultat per a l'obtenció del material específic d'hoquei patins. Dos dels entrevistats descarten totalment el fet de comprar el material, ja que el seu cost és molt elevat i ni el centre ni algunes famílies de l'alumnat podrien permetre-s'ho. Els quatre comenten que l'únic recurs que veuen factible és que el club de la població els facilités la prestació dels patins, d'acord amb la idea presentada i compartida per M. González i González (1996), i també Baena (2005), pp. 56-57 citat per Baena, Flores i Barbero (2007). Pel que fa a les instal·lacions, dos dels docents entrevistats asseguren que no tindrien cap problema per poder utilitzar i traslladar-se a les instal·lacions esportives per a practicar l'hoquei patins, de fer, en un dels casos ja es realitzen les classes d'EF a la pista poliesportiva que els facilita l'Ajuntament, complint amb el què presenta Rodríguez (2003), p. 55 citat per Baena, Flores i Barbero (2007). Un dels docents que argumenta que seria complicat poder utilitzar les instal·lacions esportives de l'Ajuntament, explica que són tres centres educatius de la mateixa població que utilitzen aquestes instal·lacions, per aquesta raó veu difícil la compaginació dels horaris entre tots. L'altre docent comenta que en el seu centre, les dues hores d'EF dels grups de secundària estan repartides en dos dies de la setmana diferents, per aquest motiu i per la distància que hi ha entre el centre i la pista poliesportiva seria impossible poder practicar aquest esport. Però el mateix afegeix que a l'institut disposen d'una pista de ciment, la qual, si es netegés seria prou viable la pràctica de l'hoquei patins.

Els quatre entrevistats expliquen que en el cas de poder obtenir tots els recursos materials i les instal·lacions pertinents per a la pràctica inclourien aquest esport a les seves classes d'EF, ja que consideren que és una pràctica diferent i motivadora pels alumnes. Tot i que, tots els docents recalquen que no són especialistes d'aquest esport, perquè mai han estat formats per poder-lo ensenyar. En relació a això, veuen necessària la presència d'una persona amb experiència amb l'hoquei patins que els pugui formar, guiar i ajudar en les sessions de la possible UD.

Amb l'experiència viscuda amb la implementació de la UD a l'institut de Torelló puc destacar que per a l'obtenció del material vaig seguir amb la idea de M. González i González (1996), i també Baena (2005), pp. 56-57 citat per Baena, Flores i Barbero (2007), dos o tres mesos abans de la implementació de la UD vaig presentar una sol·licitud de préstec de material al club on practico l'hoquei patins. Aquest es va encarregar de fer arribar aquesta petició a les persones vinculades al club, i d'aquesta manera, es va aconseguir recol·lectar un total de vint parells de patins. Un cop es va finalitzar la UD, van ser retornats als seus propietaris amb les mateixes condicions que s'havien donat en un inici. Respecte a les instal·lacions, el mateix centre on vaig estar fent pràctiques es va posar en contacte amb l'ajuntament de Sant Vicenç de Torelló per tal de demanar si era possible utilitzar les seves instal·lacions esportives, ja que era fàcil d'arribar-hi caminant, aquesta entitat no va posar cap impediment i es va poder utilitzar la pista poliesportiva, complint amb el recurs que explica Rodríguez (2003), p. 55 citat per Baena, Flores i Barbero (2007). Un cop finalitzada la UD el tutor de pràctiques va comentar que aquesta no s'hauria pogut portat a terme, ja que ell no té els suficients coneixements per a l'ensenyament d'aquest esport. Així doncs, completant amb el que diuen els entrevistats i el tutor de pràctiques, es destaca com a limitació per a la pràctica de l'hoquei patins a EF, la falta de formació del professorat.

6. Conclusions

En aquest apartat es farà un breu resum de les principals conclusions del treball, juntament amb la valoració dels objectius i la validació o refutació de les hipòtesis plantejades a l'inici de la investigació.

En relació amb la valoració dels objectius generals i específics plantejats a l'inici de la investigació puc afirmar que s'han complert tots, ja que sense l'assoliment d'un d'aquests no s'hagués pogut complir amb l'objectiu global que és la valoració de la possible implementació d'una UD d'hoquei patins, i en conseqüència no s'haguessin pogut exposar les següents conclusions del treball:

Es pot demostrar que aquest esport s'inclou dins del currículum d'EF. Pel treball de les habilitats motrius i les capacitats perceptiu-motrius relacionades amb l'hoquei patins ha de practicar-se en situacions tan reals com sigui possible i han de ser variades. La metodologia utilitzada per a la introducció d'aquest esport ha de basar-se en el model pedagògic comprensiu d'iniciació esportiva, on s'utilitza el joc com a element bàsic per a l'aprenentatge. L'avaluació dels aprenentatges relacionats amb l'hoquei patins a través de la UD ha de ser formativa i compartida. Els avantatges de la pràctica de l'hoquei patins a les classes d'EF estan estretament relacionats amb l'aprenentatge de noves habilitats que habitualment no es treballen en aquesta assignatura, en la funció educadora i els valors positius que es donen en aquest esport, i en el coneixement i potenciació de l'esport més practicat de la zona de la comarca d'Osona. Les principals limitacions que es destaquen per a la pràctica de l'hoquei patins a les classes d'EF estan relacionades amb la dificultat d'obtenció del material necessari per a aquest esport i amb la falta de formació del professorat.

Pel que fa a les hipòtesis: la primera queda validada en certa part, ja que les principals limitacions detectades que fan que no es treballi l'hoquei patins als centres de secundària escollits de la comarca d'Osona. En els quatre centres principalment és degut a la falta de formació del professorat i a la dificultat d'obtenció del material, però en un d'aquests també és degut a la dificultat de gestió de les hores d'EF i a la localització de la instal·lació esportiva adient per a la pràctica de l'hoquei patins, ja que es troba lluny del centre. La segona hipòtesis també queda validada, ja que l'evolució dels aprenentatges en relació amb l'hoquei patins ha estat clarament observable i valorada positivament, ja que la gran majoria d'alumnes a la primera sessió no sabien patinar i molts d'ells/es es desestabilitzaven, i a l'última sessió tots ells/es han estat capaços de practicar l'hoquei patins en una situació completament real al joc "adult".

7. Prospectiva

En aquest apartat es presenten tres blocs de continguts. En primer lloc, les dificultats principals que ha derivat la investigació. En segon lloc, les limitacions que han envoltat el treball elaborat. En tercer lloc, les projeccions de futur, a través de les quals es plantegen noves línies d'estudi per aprofundir en la recerca.

7.1. Dificultats

Després de realitzar aquest treball, considero que la dificultat més important ha estat l'acotament del tema a tractar, i també la cerca dels referents teòrics utilitzats, ja que l'hoquei patins no disposa pràcticament de bibliografia pròpia, i encara menys tractant-se de l'àmbit educatiu. Una altra de les dificultats presentades, però que finalment es va resoldre amb solvència va ser l'obtenció dels patins per a la pràctica d'aquest esport al centre on l'implementava.

7.2. Limitacions

Una de les principals limitacions d'aquest treball ha estat el fet d'entrevistar a només quatre professors/es d'EF d'ESO de les poblacions escollides de la comarca d'Osona, ja que en un inici es volia entrevistar a tots els docents que imparteixen l'assignatura d'EF de secundària dels centres públics de les poblacions de Vic, Manlleu, Taradell i la zona del Voltreganès. L'altra limitació destacada es relaciona amb el fet d'haver desenvolupat aquesta experiència només amb un curs escolar i amb una curta durada de pràctiques per elaborar i portar a terme la unitat didàctica, ja que en un inici s'havien de fer sis sessions, i malauradament en cap dels dos grups es van poder portar a terme.

7.3. Projeccions de futur

En relació amb les projeccions de futur, es proposen diferents camins per a la facilitació i futura implementació d'unitats didàctiques per aprendre l'hoquei patins, principalment als instituts d'Osona, i són els següents:

- Investigar la progressió de l'aprenentatge de les habilitats motrius amb la pràctica de l'hoquei patins.
- Crear un programa per a la formació de futurs docents amb els coneixements essencials per a l'ensenyament d'aquest esport.
- Donar a conèixer la implementació de la UD d'hoquei patins a l'institut de Torelló a la resta dels instituts de la comarca d'Osona, per a una futura implementació en aquests.

- Presentar la idea a clubs, ajuntaments i federacions per tal que facilitin les instal·lacions i materials necessaris perquè els instituts de la comarca puguin practicar aquest esport.

8. Referències bibliogràfiques

- Ajuntament de Taradell. (2020). *Entitats. Club Patí Taradell*. Recuperat 20 novembre 2020, de <https://www.taradell.cat/guia/entitats-100/club-pati-taradell.html>
- Antón, E. (2011). El deporte educativo. *Pedagogía magna*, (11), 72-79.
- Baena, A., Flores, G., i Barbero, G. (2007). La práctica de actividades físicas y deportivas en el entorno del municipio y su implicación en el currículo de la educación física escolar. *Retos: Nuevas Tendencias en Educación Física, Deporte y Recreación*, (11), 54-59.
- Batalla, A. (2000). *Habilidades motrices*. (1ª ed.). Inde.
- Batalla, A. (2003). El aprendizaje de las habilidades motrices desde la perspectiva del procesamiento de la información. *Entre líneas: revista especializada en psicomotricidad*, (13), 13-23.
- Batalla, A. (2011). Criterios para la optimización del aprendizaje de las habilidades Motrices. *Tándem: Didáctica de la educación física*, (37), 57-63.
- Batalla, A., Ruiz, L. M., i Torralba, M. A. (2006). Models teòrics explicatius de l'aprenentatge motor. *Temps d'Educació*, (30), 249-272.
- Casas, P. (2006). *Club Patí Voltregà: 50 anys teixint la vida d'un poble*. (1a ed.). Eumo.
- Club Patí Manlleu. (2020). *Equips*. Recuperat 20 novembre 2020, de <http://www.cpmalleu.cat/equips>
- Club Patí Vic. (2020). *Social – Història*. Recuperat 20 novembre 2020, de <https://www.clubpativic.cat/Page.aspx?id=59>
- Currículum d'Educació Secundària Obligatòria. (2015). Àmbit de l'educació física. Decret 187/2015 DOGC núm. 6945 – 28.8.2015.
- Currículum de les Competències Bàsiques. (2017). Àmbit de l'educació física. Decret 187/2015 DOGC núm. 6945 – 28.8.2015.
- Corrales, A. R. (2010). El deporte como elemento educativo indispensable en el área de Educación Física. *EmásF: revista digital de educación física*, (4), 23-36.
- Damián, J. A., i Serrano, M. A. (2007). Evaluación de los deportes colectivos: propuesta práctica en la enseñanza del hockey. *Lecturas: Educación física y deportes*, (106). <https://www.efdeportes.com/efd106/evaluacion-de-los-deportes-colectivos-hockey.htm>

- Decret d'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria (Decret 187/2015, 25 d'agost). *Diario Oficial de Generalitat de Catalunya* no 6945, 2015, 28 de agosto.
- Díaz, J. (1996). Los recursos y materiales didácticos en Educación Física. *Apunts. Educación física y deportes*, 1(43), 42-52.
- Domínguez, P., Lezeta, X., i Espeso, E. (2001). El patinaje: una propuesta con gran auge en la educación física. *Revista Internacional de Medicina y Ciencias de la Actividad Física y el Deporte*, 1(2), 155-162.
- Federació Catalana de Patinatge [FCP]. (2020). *Directori de Clubs*. Recuperat 20 novembre 2020, de <http://www.fcpatinatge.cat/ca/clubs>
- Federación Española de Patinaje [FEP]. (2020). *Competiciones. Hockey Patines*. Recuperat 20 novembre 2020, de <http://www.hockeypatines.fep.es>
- Fernández-Río, J., Calderón, A., Hortigüela, D., Pérez-Pueyo, Á., i Aznar, M. (2016). Modelos pedagógicos en educación física: consideraciones teórico-prácticas para docentes. *Revista Española de Educación Física y Deportes*, 413, 55-75.
- Fernández-Río, J., Hortigüela, D., i Pérez-Pueyo, Á. (2018). Revisando los modelos pedagógicos en educación física. Ideas clave para incorporarlos al aula. *Revista Española de Educación Física y Deportes*, 423, 57-80.
- Gallén, C. (1991). Evolución histórica del hockey sobre patines. *Apunts. Educación Física i Deportes*, (23), 77-84.
- García, O., i García, Y. (2012). Patrimonio histórico y español del juego y del deporte: Real Federación Española de Patinaje. Recuperat 15 novembre 2020, de <https://xdoc.mx/preview/rea-federacion-espaola-de-patinaje-607fa5a151eb5>
- García, M. P., i Martínez, P. (Coords.). (2012). *Guía Práctica para la realización de Trabajos de Fin de Grado y Trabajos de Fin de Máster*. (1ª ed.). Edit.um.
- González, M., i González, C. (1996). El material d'educació física en el marc de la reforma educativa. *Apunts. Educació física i esports*, 4(46), 36-41.
- González, S., García, L. M., Contreras, O. R., Sánchez, D. (2009). El concepto de iniciación deportiva en la actualidad. *Retos. Nuevas tendencias en Educación Física, Deporte y Recreación*, (15), 14-20.
- Gómez, A., i Valero, A. (2013). Análisis de la idea de deporte educativo. *E-balonmano.com: Revista de Ciencias del Deporte*, 9(1), 47-57.

Institut d'Estadística de Catalunya [IDESCAT]. (2020). *Dades. Població*. Recuperat 20 novembre 2020, de <https://www.idescat.cat/tema/xifpo>

Institut d'Estudis Catalans. (s. d.). Patinar. A *Diccionari de la Llengua Catalana (DIEC2)*. Recuperat 15 novembre 2020, de <https://dlc.iec.cat/Results?DecEntradaText=patinar&AllInfoMorf=False&OperEntrada=0&OperDef=0&OperEx=0&OperSubEntrada=0&OperAreaTematica=0&InfoMorfType=0&OperCatGram=False&AccentSen=False&CurrentPage=0&refineSearch=0&Actualitzacions=False>

Heinemann, K. (2003). *Introducción a la metodología de la investigación empírica en las ciencias del deporte*. (1ª ed.). Paidotribo.

Llei 12/2009, de 10 de juliol, d'educació, DOGC. núm. 5422 § 56589 (2009).

López-Pastor, V. M., Monjas, R., Gómez, J., Pastor, E., Martín, J., González, J., Barba, J. J., Aguilar, R., González, M., Heras, C., Martín, M. I., Manrique, J. C., i Marugán, L. (2006). La evaluación en educación física. Revisión de modelos tradicionales y planteamiento de una alternativa. La evaluación formativa y compartida. *Retos. Nuevas tendencias en educación física, deporte y recreación*, (10), 31-41.

Mañeru, J., i Rodríguez, H. (2011). Propuesta para abordar el qué y cómo enseñar las habilidades motrices en secundaria: un ejemplo a través del patinaje. *Agora para la educación física y el deporte*, 13(2), 197-228.

Méndez-Giménez, A., Fernández-Río, J., i Casey, A. (2012). Using the TGFU tactical hierarchy to enhance student understanding of game play. Expanding the Target Games category. *Cultura, Ciencia y Deporte*, 7(20), 135-141.

Mosston, M., i Ashworth, S. (1986). *Teaching physical education*. (5th ed.). Mcmillan.

Pozo, P. (2010). Desarrollo de las capacidades perceptivo-motrices en la Educación Física escolar. *Efdeportes*, 143. <https://www.efdeportes.com/efd143/capacidades-perceptivo-motrices-en-la-educacion-fisica.htm>

Puig, I. (2002). Osona, terra de campions. *Ausa*, 20(150), 511-533.

Rapún, M, Castellar, C., i Pradas, F. (2018). Tratamiento didáctico del patinaje artístico como contenido en educación física en educación primaria. *Trances: Transmisión del conocimiento educativo y de la salud*, 10(1), 1-20.

- Riera, J. (2001). Habilidades deportivas, habilidades humanas. *Apunts. Educación física y deportes*, 2(64), 46-53.
- Riera, J. (2005). *Habilidades en el deporte*. (1ª ed.). Inde.
- Rodríguez, G., Gil, J., i García, E. (1996). *Metodología de la investigación cualitativa*. (2ª ed.). Ediciones Aljibe.
- Ruiz, J. I. (2003). *Metodología de investigación cualitativa*. (5ª ed.). Deusto.
- Sariol, A., i Nohales, S. (2009). *La iniciación del patinaje escolar*. (1ª ed.). Colecciones Sarvi.
- Tejeiro, V., i Martínez, P. I. (2006). Aspectes metodològics de la iniciació esportiva als esports d'invasió: una aproximació horitzontal. *Apunts. Educació Física i Esport*, 1(83), 35-42.
- Torner, J. E. (1991). *Seréis campeones: hockey patines*. La Vanguardia.
- Vila, R., Guitart, N., Riera, J., i Díaz, J. (2007). Aprenentatge i ensenyament de les habilitats amb patins. *Apunts. Educació física i esports*, 4(90), 27-32.
- World Skate. (2020). *Reglas de Juego y Reglamento Técnico. World Skate – Rink Hockey Technical Commission*. Recuperat 15 novembre 2020, de <http://www.worldskate.org/rink-hockey/about/regulations.html>

9. Annex

En aquest apartat s'inclourà el model de la graella del diari, el guió de l'entrevista que es va portar a terme a docents, la UD implementada, i per últim, el model de les taules utilitzades per a la classificació i anàlisi de les dades extretes del diari i de les entrevistes.

9.1. Model de l'instrument d'observació: el diari

UD: Aprenem l'hoquei patins!	
Nº sessió:	Grup:
Observacions:	

9.2. Guió de l'entrevista

Presentació personal, motivació i breu explicació del TFG.

1. En primer lloc, al vostre institut s'ha treballat mai l'hoquei patins? I com a professor/a?
2. Coneixes la tradició de l'hoquei patins en aquesta comarca?
3. Creus que seria oportú ensenyar aquest esport a les classes d'EF a la comarca on estàs treballant? Per què?
4. Creus que l'hoquei patins és un esport educatiu? Per què?
5. Quins valors s'hi treballarien?
6. Amb les característiques d'aquest esport, penses que es podria incloure dins del currículum de secundària? Per què? A quina dimensió i competències ho relaciones?
7. Et veuries capaç/a de treballar aquest esport a les teves classes?
8. Com treballaries els aspectes motors (habilitats motrius, capacitats perceptiu-motrius) relacionats amb l'hoquei a les classes d'EF de secundària?
9. Consideres que s'obtidrien beneficis en relació amb el treball d'aquestes habilitats motrius? Quins? I limitacions? Quines?
10. De quina manera introduiries aquest esport a les classes d'EF? I com l'avaluaries?
11. Respecte al material i les instal·lacions que es necessiten per a la pràctica de l'hoquei patins, com podries obtenir aquests recursos?
12. Creus que el fet de necessitar uns espais i materials específics són limitacions pel que fa a la pràctica d'aquest esport a les classes d'EF?
13. Si disposessis de les instal·lacions o del material necessari per a la pràctica, inclouries aquest esport en la teva programació?

Agraïment i acomiadament.

9.3. UD: “Aprenem l’hoquei patins!”

Títol	Aprenem l’hoquei patins!
Nivell o cicle	ESO
Grup classe	3r A i 3r B de l’IEMM.
Curs	

- **Descripció de la unitat didàctica:**

Aquesta unitat didàctica que proposo es tracta de, després de diverses sessions, aconseguir practicar l’hoquei patins, per tal de definir aquest esport, utilitzaré la definició de Torner (1991) que diu que l’hoquei sobre patins és un esport col·lectiu que es disputa entre dos equips de 5 jugadors cadascun (4 jugadors de pista i un porter), proveïts de patins de rodes, en una pista rectangular (rink) de superfície plana i llisa (parquet, ciment o algun altre material), sempre i quan la superfície no sigui rel·lisca. Els partits es juguen a l’aire lliure o en pistes cobertes, tenint com a instruments de joc una bola i un estic, procurant fer entrar aquella en la porteria contrària (gol). L’equip que marca més gols serà el guanyador. Complementant aquesta definició amb la del reglament oficial al World Skate (2020), s’ha d’afegir que cada equip comença ocupant una de les meitats de la pista, en conformitat amb les regles, canviant la posició en el segon període, després del descans. També hi ha un o dos àrbitres principals que s’encarreguen de fer complir les regles del joc, i són ajudats en el control del temps per un àrbitre auxiliar.

He decidit realitzar aquest tipus d’unitat didàctica perquè des d’un àmbit metodològic i pedagògic penso que l’alumnat aprendrà a través d’una proposta innovadora i inclusiva, i que coneixeran més a fons un esport molt tradicional de la seva comarca, juntament amb la característica habilitat que s’ha de dominar per a practicar aquest esport com és, patinar. D’acord amb el currículum, vull intentar prioritzar la varietat en els esports més que focalitzar-nos en pocs esports tractats amb més profunditat, així doncs, busco la varietat de pràctica d’esports.

La unitat didàctica va dirigida a alumnes de 3r d'ESO (Grup A: format per 19 persones, i Grup B: format per 18 persones) dins la dimensió d'esport, les competències que treballarem són la 3: aplicar de manera eficaç les tècniques i tàctiques pròpies dels diferents esports, i la 4: posar en pràctica els valors propis de l'esport en situació de competició. Es portarà a terme durant 5 sessions d'1h 30 minuts aproximadament, i es farà a inicis del segon trimestre.

El què plantejo per tal de poder aconseguir l'objectiu final: jugar un partit d'hoquei sobre patins, és treballar aquest esport separant en un inici la part de la tàctica i la tècnica practicant-ho sense patins, i d'altra banda aprenent l'habilitat de patinar sense estic i bola. A mesura que avancin les sessions, s'anirà vinculant les dues parts (estic-bola i patinatge) progressivament.

Fent referència al Currículum de les Competències bàsiques de l'àmbit de l'educació física (2017), i tal com es presenta a l'apartat d'orientacions metodològiques de la competència 3, ens centrarem i intentarem aconseguir els màxims minuts possibles de pràctica, i no tant de teoria per tal d'assolir els objectius plantejats en aquesta competència. L'enfocament metodològic serà global, intentant facilitar la transferència dels patrons motrius apresos a les situacions reals de joc, ni que sigui amb deficiències tècniques. Per tal d'aprofitar el màxim temps disponible, no farem gaires canvis en les organitzacions o agrupaments en una mateixa sessió, és més, mantindrem els equips que s'hauran establert a l'atzar a la primera sessió de cada grup, així els alumnes es podran conèixer més com a equip i millorar la coordinació dels aspectes treballats. En cas d'haver algun alumne amb experiència i coneixements d'hoquei patins, aprofitaria per demostracions, ajudar als companys/es, professorat, etc. També, fomentaré que els alumnes facin d'àrbitres, així coneixeran els aspectes bàsics del reglament. Incorporaré activitats d'ensenyament entre iguals i d'observació al company/a. En gairebé totes les sessions faré modificacions en les mides de l'espai de joc, material, en la composició dels equips dins del grup establert, en el sistema de puntuació, en l'objectiu del joc, etc.

Respecte les orientacions metodològiques de la competència 4, l'aspecte més rellevant és la intervenció directa del professor/a a l'aula, per tant, hauré de transmetre uns valors ja establerts i vigents en la societat (acceptació de les normes, respecte als altres,...) i desenvolupar als alumnes les competències necessàries perquè pugui elaborar, per si mateix, el seu sistema de valors. Les intervencions hauran de ser coherents entre el què diré i el què faré. Hauré de propiciar situacions en què tothom pugui participar amb igualtat d'oportunitats, independentment del gènere o de les aptituds individuals, plantejant jocs adaptats o jocs que facilitin la participació de tothom.

Els valors de l'esport els treballarem a partir de situacions reals, en les quals es pugui mostrar espontàniament una o altra actitud o conducta, a partir dels valors de cadascú, i posteriorment, farem una reflexió i parlarem sobre les vivències que hauran tingut l'alumnat. Relacionant amb la competència anterior, també establiré que en cada equip hi hagi algun alumne/a amb el rol de capità/na, d'aquesta manera ajudarà a posar ordre i distribuir responsabilitats entre iguals i que ells/es mateixos/es participin en la presa de decisions i tinguin més autonomia en la resolució dels conflictes i dilemes concrets.

Per a l'avaluació de la competència 3 plantejaré una situació de joc tan real com sigui possible, amb la presència de companys/es i adversaris. La progressió en l'adquisició de la competència s'iniciarà amb l'avaluació de joc reduït (3x3) per passar a una situació de joc real (4x4). En aquest cas, utilitzaré la coavaluació entre companys/es, l'autoavaluació i la heteroavaluació, la qual, l'alumnat coneixerà els criteris d'avaluació. En relació a l'avaluació de la competència 4, la faré a partir de l'observació que faci jo mateixa i també l'alumnat del comportament i les conductes concretes de la resta de la classe. L'assoliment d'aquesta competència es valorarà a partir de la primera sessió fins a la última sessió, i ho faré a través d'una graella.

L'activitat competencial final seria realitzar un partit d'hoquei patins respectant els rols establerts entre els membres de l'equip i els adversaris (capitans), respectant el material i les instal·lacions, respectant el reglament del joc (àrbitres), i també mostrant actituds referents als valors individuals i socials.

- **Elements curriculars:**

Competències pròpies	Continguts curriculars	Criteris d'avaluacions curriculars
3.- Aplicar de manera eficaç les tècniques i tàctiques pròpies dels diferents esports.	1.- Aspectes tècnics, tàctics i reglamentaris dels esports col·lectius en situació de competició.	9.- Resoldre situacions de joc en un esport col·lectiu, aplicant coneixements tècnics i tàctics.
4.- Posar en pràctica els valors propis de l'esport en situació de competició.	3.- Els valors educatius de la competició.	10.- Participar de forma activa en activitats esportives individuals, col·lectives o d'adversari, acceptant el resultat obtingut.

• **Elements d'aprenentatge:**

Objectius d'aprenentatge C - P - A	Continguts d'aprenentatge	Criteris d'avaluació específics
3.1. Realitzar els principals elements tècnics i tàctics d'atac en situacions jugades. (P)	Elements tècnics i tàctics d'atac: conducció, passada, dribbling, finalització i identificació dels espais buits per ocupar-los.	9.1. Practicar la conducció, la passada, el dribbling, la finalització i la ocupació dels espais buits durant el joc.
3.2. Realitzar els principals elements tàctics de defensa en situacions jugades. (P)	Elements tàctics de defensa: marcatge individual, línia de passada, defensa de la porteria.	9.2. Practicar el marcatge individual, el tall de la línia de passada i la defensa de la porteria durant el joc.
3.3. Aplicar l'habilitat de patinar i els seus respectius elements tècnics en situacions jugades. (P)	Elements tècnics del patinatge: trajectòria lineal endavant, trajectòria curvilínia endavant, gir i frenades.	9.3. Dominar els elements tècnics del patinatge: trajectòria lineal endavant, trajectòria curvilínia endavant, gir i frenades durant el joc.
4.1. Mostrar interès per a la pràctica de l'hoquei patins independentment del resultat. (A)	Participació activa i positiva durant les sessions.	10.1. Mostrar una actitud de plaure en relació a la pràctica de l'hoquei patins.
4.2. Adquirir els valors individuals i socials a través de la competició. (A)	Valors individuals: respecte a un mateix/a, esforç, superació, autoacceptació, autonomia, autocontrol. Valors socials: respecte als altres, a l'entorn i a les normes de joc, tolerància, inclusió, cooperació, solidaritat, civisme.	10.2. Mostrar diàriament els valors individuals i socials durant la pràctica i competició de l'hoquei patins.

- **Descripció metodològica i d'avaluació:**

Utilitzaré el model pedagògic comprensiu d'Iniciació Esportiva, autors com Hopper (2003), pp. 64-65 citat per Fernández-Río, Hortigüela i Perez-Pueyo (2018), planteja que els docents han d'intentar ensenyar als estudiants el que es denomina com les 4 "R": Reed: llegir els moviments dels oponents, Respond: respondre a l'execució de l'oponent movent-se de manera adequada, React: reaccionar tècnica i tàcticament de manera adequada, i Recover: recuperar la posició base per a la següent acció. Totes les activitats que prepari, els estudiants hauran de tenir com a objectiu desenvolupar aquestes 4 "R", perquè seran les que ajudaran a ser competents en qualsevol esport. L'hoquei patins entra dins de la classificació de Jocs i Esports de Méndez-Giménez, Fernández-Río i Casey (2012) com a Joc i Esport d'Invasió, on es treballaran unes habilitats tècniques (desplaçament, llançament, colpeig, recepció, control i transport), principis tàctics defensius (distribuir-se per el terreny de joc per defensar-lo bé en funció dels companys/es i adversaris, evitar l'anotació, recuperar la possessió del mòbil) i principis tàctics ofensius (avançar distribuïnt-se per el terreny de joc, recolzar als companys/es per avançar la bola, desmarcar-se dels defenses, escollir l'habilitat tècnica en funció de companys/es i adversaris, conservar la possessió del mòbil, anotar) propis d'aquest esport.

Com he explicat anteriorment, el grup classe el dividiré en dos subgrups, i s'intentarà que siguin els mateixos al llarg de tota la unitat didàctica. Aquest fet, ajudarà als alumnes a que es puguin conèixer més com a equip i millorar la coordinació dels aspectes treballats. Per a les sessions he pensat que després de la fase d'informació, un grup treballaria els aspectes amb estic i bola sense patins, i l'altre grup treballaria l'habilitat de patinar seguint amb les fases proposades per Sariol i Nohales (2009), quan s'arribés a la meitat de la sessió es faria un canvi de grups, així en una mateixa sessió podrien treballar tots el mateix.

Els recursos dels quals faré ús són bàsicament els materials que disposem a una classe d'Educació Física com ara cercles, pilotes de diverses mides, cons, cintes, estic de plàstic, etc., per tal de poder dur a terme els jocs que plantejaré. També, utilitzarem patins de quatre rodes, els quals, els he recol·lectat gràcies a la idea que plantegen M. González i González (1996), i també Baena (2005), pp. 56-57 citat per Baena, Flores i Barbero (2007).

La instal·lació que utilitzarem és la pista poliesportiva del Club Patí Lloriana, la qual, hem pogut utilitzar gràcies a l'acord que han establert l'IEMM i l'ajuntament de Sant Vicenç de Torelló seguint la idea de Rodríguez (2003), p. 55 citat per Baena, Flores i Barbero (2007).

Seguint amb els objectius que es planteja el centre en el projecte educatiu, en aquesta UD es presenta a l'alumnat situacions-problema, com per exemple, el sol fet d'haver-se de cordar als patins en cada sessió, també intento que en totes les activitats hi hagi aquest tipus de situacions-problema per tal que puguin assolir els objectius plantejats del respectiu joc.

Les activitats i sessions tenen connexions entre elles i es segueix una progressió de menys dificultat a més dificultat. Recalco la idea de què l'objectiu final que és poder aconseguir jugar un partit d'hoquei patins, i per tal d'aconseguir-es treballarà aquest esport separant en un inici la part de la tàctica i la tècnica practicant-ho sense patins, i d'altra banda aprenent l'habilitat de patinar sense estic i bola. A mesura que avancin les sessions, s'anirà vinculant les dues parts (estic-bola i patinatge) progressivament, sempre relacionant els aspectes que s'hauran treballat per separat en cada part.

En gairebé totes les sessions hi haurà activitats que hauran de treballar individualment, com per exemple quan aprenen a patinar. Activitats que treballaran amb parelles, com per exemple quan fan 1x1. O bé activitats que treballaran en grup, en aquest cas, per equips quan fan els partits reduïts (3x3) o alguna activitat quan treballen el patinatge.

Utilitzant els autors Mosston i Ashworth (1993), un de l'estil d'ensenyament que apareix a la UD és la reproducció de model a través de la conformitat cognitiva, més concretament, el comandament directe sobretot a les primeres sessions, i a la part de l'aprenentatge de l'habilitat de patinar perquè amb aquest model garantim un mínim de seguretat als alumnes (saber aixecar-se i abaixar-se, aprendre a caure, posició base, posició de seguretat). Recordem que amb aquest estil d'ensenyament el protagonisme absolut en la presa de decisions és el professor/a, i la funció de l'alumne és la d'executar, seguir i obeir. L'aspecte essencial és la directa i immediata relació entre l'estímul del professor/a i la resposta de l'alumne/a.

Un altre dels estils que apareix en les activitats de patinatge de les primeres sessions és l'assignació de tasques, el qual, pretén desenvolupar en l'alumne/a una certa autonomia de comportament que li sigui útil per a una certa individualització de les activitats.

El professor/a pren les decisions a les fases de preimpacte i postimpacte, però en la fase d'impacte és l'alumne/a el que pren una sèrie de decisions: inici, ritme d'execució, finalització, etc.

També apareixen els estils d'autoavaluació i ensenyament recíproc, però aquests ho fan en menys mesura i sobretot quan ens trobem a la meitat o a les acaballes de la unitat didàctica, amb la coavaluació entre companys/es i l'autoavaluació.

En algunes de les activitats de patinatge apareix l'estil d'inclusió, el qual, es dissenya la tasca per a diferents graus de dificultat, i els participants decideixen el seu nivell de situació en la tasca.

Finalment, podríem dir que els estils que apareixen en més mesura són el descobriment guiat i resolució de problemes, els quals, són d'ensenyament per recerca a través d'operacions cognitives. El primer, es plantegen preguntes a les quals l'alumnat ha de donar respostes de tipus motor, però el professor/a intenta posar-lo en el camí de la descoberta. I el segon, es planteja un problema físic, tècnic o específic de la pràctica que es porta a terme, per tal que els alumnes puguin resoldre'l.

Seguint amb la idea respecte el projecte educatiu, la relació entre el docent i les/els alumnes serà la de guiar i aconsellar en la presa de decisions i/o execucions de tipus motor, així com la de motivar durant la pràctica física. El que pretenc és que l'alumne sigui capaç i conscient dels objectius i assoliment d'aquests de forma autònoma, així com la resolució de problemes que puguin aparèixer. Tot això però, amb la supervisió i guia del docent. Pel que fa al llenguatge que utilitzaré a l'hora de comunicar-me amb el grup classe s'evitaré que sigui competitiu, igual que l'organització de l'espai de treball.

Per poder preveure l'atenció a la diversitat s'ha d'analitzar amb anterioritat les característiques del grup classe per poder reconèixer si cap dels alumnes té una diversitat funcional que requereixi una atenció i/o modificació del joc, en aquest cas, no hauríem de realitzar cap tipus de modificació. Però, per exemple, si es dongués el cas, podríem realitzar una modificació que fan servir en alguns centres escolars per a persones invidents, on les boles tenen uns picarols que permeten seguir la trajectòria d'aquesta. En el cas que algun alumne/a tingués dificultats de mobilitat no hi hauria problema, ja que la instal·lació on portarem a terme la pràctica té tots els accessos amb rampes. També, podríem proposar jugar amb una pica com si fos l'stick i en comptes d'una bola, un objecte amb un forat al mig. Aquesta modificació es porta a terme amb persones amb discapacitat psíquiques.

L'avaluació de les dues competències es farà de forma indirecte, atenent a les manifestacions i expressions dels alumnes i a partir de les observacions del professor/a. Es valorarà el procés, recollint observacions durant les diverses sessions de la UD. Vull seguir una avaluació formativa seguint amb la idea dels autors López-Pastor et. al. (2006), utilitzant autoavaluacions (avaluació compartida), coavaluacions i heteroavaluacions. Els instruments que utilitzaré principalment seran escales i rúbriques. En tot moment i sobretot abans de l'avaluació es compartiran els indicadors i els instruments amb els quals se'ls avaluarà el seu aprenentatge.

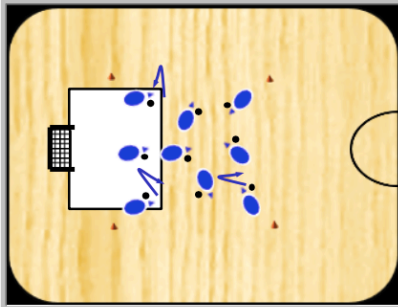
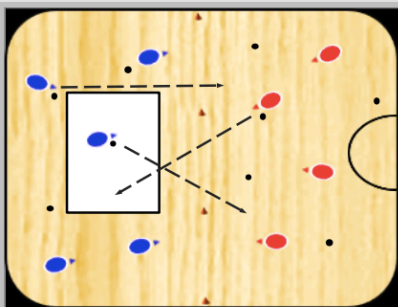
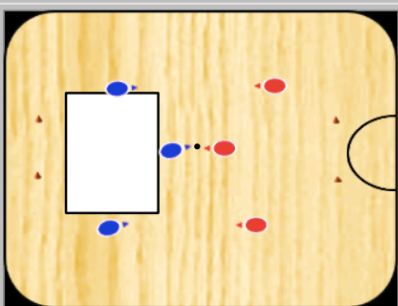
Aconseguiré que l'alumnat esdevingui protagonista del seu aprenentatge deixant-los clar quins són els objectius i criteris d'avaluació que vull que assoleixin, igual que fent-los responsables en alguns casos de la seva avaluació. Però, el més important serà que esdevinguin protagonistes si sóc capaç de fer-los reflexionar sobre el seu aprenentatge. D'aquesta manera, valoraré el procés i no el producte del què aconsegueixin, igual que aniré donant retroacció i retroalimentant la seva pràctica. Utilitzaré una escala (coavaluació) i rúbrica (heteroavaluació i autoavaluació). El retorn es farà de manera continua, ja que apliquem una avaluació formativa. I com a activitats o dinàmiques per als alumnes que no hagin assolit els objectius serà donar noves oportunitats amb adaptacions curriculars sempre i quan no els hagin assolit per algun factor que no sigui la falta d'actitud o treball al llarg de les sessions.

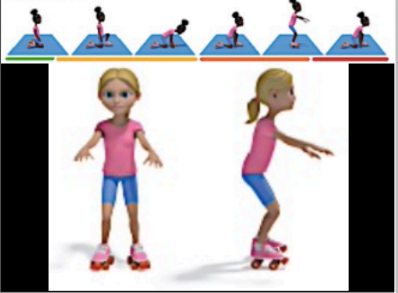
• **Temporalització:**

Sessions	CP	Objectius	Activitats E/A	Activitats Avaluació
1	3 4	3.1 3.3. 4.1	Presentació de la UD. -. Part stick-bola: Joc del rei de la pista. Joc de les boles. Partit reduït 3x3. -. Part patinatge: Elecció dels patins – Parts d'un patí – Com ens els cordem? Mesures de seguretat. Posició "T". Joc baix-mig-dalt.	Valoració de la participació en totes les activitats. (4.1)
2	3 4	3.1 3.3 4.2	-. Part stick-bola: El joc del con. No volem la bola! Partit reduït 3x3. -. Part patinatge: Els transportistes de cons i cintes. Esquivadors professionals. El joc de portar la bola a la paret.	Partit reduït 3x3. (4.2)
3	3 4	3.1 3.2 4.1	-. Part stick-bola: El joc de les 10 passades. El joc de les portes. Partit reduït 3x3. -. Part patinatge: El joc de treure la cua. Joc de l'Stop. El joc del "Tragabolas".	Partit reduït. (3.1 i 3.2) Totes les activitats. (4.1)

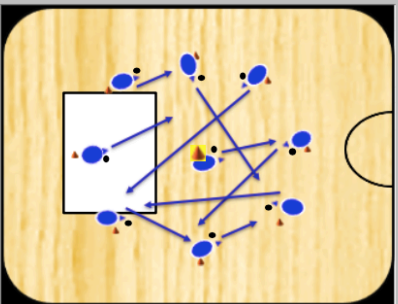
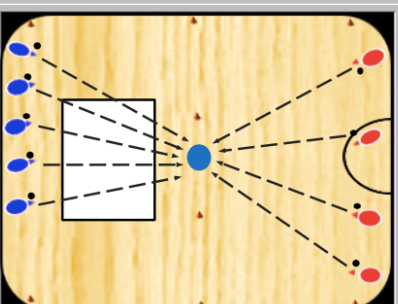
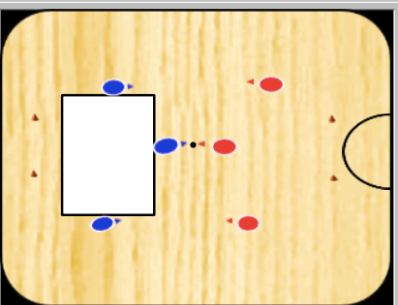
4	3 4	3.3 4.1 4.2	<p>-. Part stick-bola: 2x1 defensar la línia de passada. El joc de defensar el con. Partit 4x4.</p> <p>-. Part patinatge: El joc de seguir el rei-reina. Passada i canvio de lloc. Partit reduït 3x3.</p>	<p>El joc del mirall i partit reduït 3x3. (3.3)</p> <p>Totes les activitats (4.1)</p> <p>Partit 4x4. (4.2)</p>
5	3 4	3.1 3.2 3.3 4.1	<p>Torneig de partits 4x4</p>	<p>Partits 4x4. (3.1, 3.2, 3.3)</p> <p>Totes les activitats. (4.1)</p>

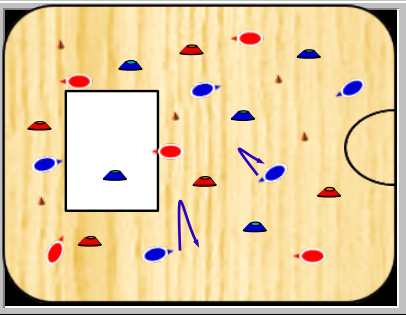
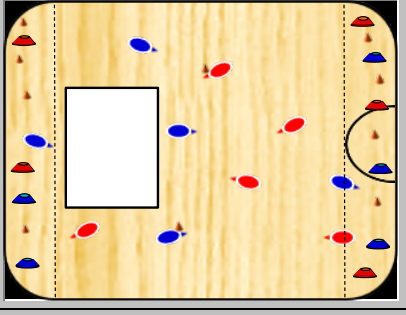
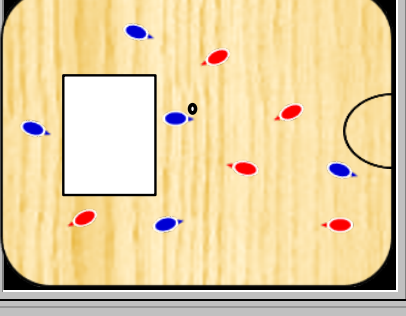
• **Sessió 1:**

UVIC		CIÈNCIES DE L'ACTIVITAT FÍSICA I L'ESPORT (CAFE)		UNIVERSITAT DE VIC CURS 2017-2018	
GRUP CLASSE	3R ESO B	Nº SESSIÓ	1		
UNITAT DIDÀCTICA	APRELEM L'HOQUEI PATINS	DATA	14/1/21		
OBJECTIUS SESSIÓ (des de l'assignatura)	3.1. Realitzar els principals elements tècnics i tàctics d'atac en situacions jugades. 3.3. Aplicar l'habilitat de patinar i els seus respectius elements tècnics en situacions jugades. 4.1. Mostrar interès per a la pràctica de l'hoquei patins independentment del resultat.				
FASE D'INFORMACIÓ: 10 minuts 1. Presentació del grup classe. 2. Explicació de la temàtica de la UD (número de sessions programades, progressió de les activitats, mesures de seguretat, implicació). 3. Introducció de l'hoquei patins: a) Què sabeu de l'hoquei sobre patins? Què és? b) Quin material es necessita? c) Coneixeu algunes de les normes? 4. Explicació de l'organització de la sessió, objectius i formació de grups.			FASE DE REFLEXIÓ: 5 minuts 1. Posar en comú tot el que s'ha treballat a la sessió. a) Quins eren els objectius de la sessió? S'han complert? b) Què us ha semblat en general? Canviareu alguna cosa? 2. Tancament de la sessió, recollida de material.		
DESCRIPCIÓ	REPRESENTACIÓ	CONTINGUT	Conducció		
<p>El joc consisteix en què tots els individus hauran de desplaçar-se dins de la zona delimitada (més gran o més petita segons el nivell dels alumnes) amb el màxim control possible de la bola amb l'estic i evitant impactar amb la resta d'alumnes. Per a ells/es mateixos/es podran descobrir noves formes d'agafar l'estic, la mà dominant a dalt o bé a baix, amb una mà o amb les dues, caminant, corrents, etc.</p> <p>Quan el professor/a cregui oportú, donarà un senyal que indicarà que els alumnes es podran treure la bola entre ells/es sense deixar de tenir controlada la seva i enviant-la fora de la zona delimitada. L'alumne, el qual li hauran tret la bola, haurà d'anar-la a buscar i donar una volta sencera al perímetre conduint la bola amb l'estic de la forma que ell/a cregui que és la millor, un cop ha acabat de donar la volta podrà retomar a dins de la zona.</p> <p>El principal objectiu del joc és que només un/a alumne/a aconseguixi quedar-se sol/a dins la zona delimitada abans que els altres puguin retomar al terreny de joc.</p>		NOM	Joc del Rei de la Pista		
		F. DIDÀCTICA	Activitat de Desenvolupament		
		APREN	MILLORA	DOMINI	
		ESPAI	TEMPS	GRUPS	
		Mitja pista	10'	Individual	
		MATERIAL			
		- 4 cons per delimitar l'espai. - 9 estics (1 per a cada individu). - 9 pilotes de tennis (1 per a cada individu).			
NORMES					
No es pot aixecar l'estic més amunt de la cintura.					
DESCRIPCIÓ	REPRESENTACIÓ	CONTINGUT	Passada		
<p>Aquest joc consisteix en què cada equip es col·loca dins del seu espai de la pista, en un inici cada equip tindrà 4 boles al seu terreny de joc. Quan es dona la senyal d'inici, els individus d'ambdós equips hauran d'enviar, utilitzant la tècnica de passada, les boles cap a la mitja pista de l'equip rival. El joc s'acaba quan el professor/a ho indica amb un senyal, i tots els membres de cada equip hauran de quedar-se quiets/es al lloc on es troben sense enviar cap bola més al terreny contrari. L'equip guanyador serà el que tingui menys nombre de boles al seu terreny.</p>		NOM	Joc de les boles		
		F. DIDÀCTICA	Activitat de Desenvolupament		
		APREN	MILLORA	DOMINI	
		ESPAI	TEMPS	GRUPS	
		Mitja pista	10'	2	
		MATERIAL			
		- 4 cons per delimitar l'espai. - 9 estics (1 per a cada individu). - 8 pilotes de tennis.			
NORMES					
No es pot aixecar ni l'estic ni la pilota més amunt de la cintura.					
DESCRIPCIÓ	REPRESENTACIÓ	CONTINGUT	Conducció i Passada		
<p>Partits en situació real de joc, però en espai i nombre de jugadors/es reduït. Quan un equip aconseguix marcar gol, i abans de fer-lo s'han fet una passada entre tots/les els/les membres de l'equip, el gol valdrà per dos.</p>		NOM	Partit reduït 3x3		
		F. DIDÀCTICA	Activitat de síntesi		
		APREN	MILLORA	DOMINI	
		ESPAI	TEMPS	GRUPS	
		Mitja pista	10'	3	
		MATERIAL			
		- 4 cons per delimitar les porteries. - 6 estics (1 per a cada individu que juga). - 1 pilota de tennis.			
NORMES					
No es pot aixecar ni l'estic ni la pilota més amunt de la cintura. No pot haver-hi porteria.					

<p>DESCRIPCIÓ</p> <p>Elecció del patí adequat: ni molt gros ni molt petit. Anotar-ho a la graella de control.</p> <p>Parts d'un patí i diferències de patins segons la modalitat.</p> <p>Com cordar-lo?: Posar-se els patins en un lloc assegut (banc o cadira), sinó és possible, haurem de col·locar un genoll al terra per recolzar-lo i poder posar-se el patí. Donar una volta per sota de la platina i envoltar la zona de l'articulació entre la cama i el peu.</p>	<p>REPRESENTACIÓ</p> 	<p>CONTINGUT</p> <p>Familiarització</p> <p>NOM Els patins i jo</p> <p>F. DIDÀCTICA Activitat inicial</p> <p>APREN MILLORA DOMINI</p> <p>ESPAI TEMPS GRUPS</p> <p>Mitja pista 10' Individual</p> <p>MATERIAL</p> <p>- Patins. - Graella de control de patins.</p>
NORMES		
<p>DESCRIPCIÓ</p> <p>Les caigudes involuntàries formen part del patinatge. Però, si es respecten les següents regles, aconseguirem reduir el risc de caiguda.</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Evita agafar, empènyer o donar la mà als teus companys/es, o bé cridar-los quan estiguin d'esquenes. 2. Patina lluny de la resta de persones. 3. No realitzis sense la supervisió del professor/a exercicis o elements tècnics que no coneguis. 4. Quan estiguis parat/a, sol o en grup, adopta la posició de seguretat, col·locant els patins en forma de "T", bloquejant les rodes. 	<p>REPRESENTACIÓ</p> 	<p>CONTINGUT</p> <p>Familiarització</p> <p>NOM Els patins i jo</p> <p>F. DIDÀCTICA Activitat inicial</p> <p>APREN MILLORA DOMINI</p> <p>ESPAI TEMPS GRUPS</p> <p>Mitja pista 10' Individual</p> <p>MATERIAL</p> <p>- Patins.</p>
NORMES		
<p>DESCRIPCIÓ</p> <p>Aixecar-se i abaixar-se</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Inicialment, recolza ambdós genolls al terra. 2. Recolza un dels patins junt al genoll contrari i recolza les mans al terra. 3. Realitza una extensió de la cama de recolzament, recolza els dos patins al terra e col·locat en posició d'equilibri, bàsica. 4. Per abaixar-se, els principis són els mateixos, invertint l'ordre. <p>Posició base</p> <ul style="list-style-type: none"> - Recolza les vuit rodes al terra, amb els patins a la mateixa alçada de les espatlles. - Flexiona les cames i inclina lleugerament el tronc endavant. - Col·loca els braços en extensió amb endavant, per mantenir l'equilibri. <p>Proposta de joc: Terra-cel-mar, és a dir, Genolls-Mig-Dalt.</p>	<p>REPRESENTACIÓ</p> 	<p>CONTINGUT</p> <p>Familiarització</p> <p>NOM Els patins i jo</p> <p>F. DIDÀCTICA Activitat inicial</p> <p>APREN MILLORA DOMINI</p> <p>ESPAI TEMPS GRUPS</p> <p>Mitja pista 10' Individual</p> <p>MATERIAL</p> <p>- Patins.</p>
NORMES		

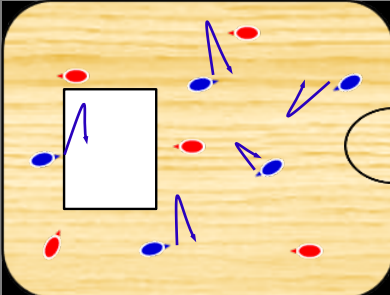
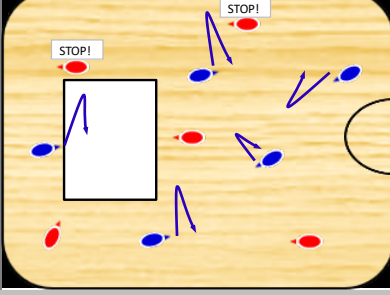

• **Sessió 2:**

UVIC	CIÈNCIES DE L'ACTIVITAT FÍSICA I L'ESPORT (CAFE)	UNIVERSITAT DE VIC CURS 2017-2018									
GRUP CLASSE	3R ESO B	Nº SESSIÓ 2									
UNITAT DIDÀCTICA	APRELEM L'HOQUEI PATINS	DATA 21/1/21									
OBJECTIUS SESSIÓ (des de l'assignatura)	3.1. Realitzar els principals elements tècnics i tàctics d'atac en situacions jugades. 3.3. Aplicar l'habilitat de patinar i els seus respectius elements tècnics en situacions jugades. 4.2. Adquirir els valors individuals i socials a través de la competició.										
FASE D'INFORMACIÓ: 5 minuts 1. Recordatori del que s'ha treballat anteriorment. 2. Explicació de l'organització de la sessió i els principals objectius. 3. Formació de grups.											
FASE DE REFLEXIÓ: 5 minuts 1. Posar en comú tot el que s'ha treballat a la sessió i relacionar-ho amb els continguts treballats a la sessió anterior. a) Quins eren els objectius de la sessió? S'han complert? b) Què us ha semblat en general? Canviareu alguna cosa? 2. Tancament de la sessió, recollida de material.											
DESCRIPCIÓ <p>El joc començarà amb vuit persones ocupant els cons que envolten el con del mig (que serà de diferent color que els altres), i en aquest con del mig s'hi posarà una altra persona. Tots els individus portaran l'estic i la bola. Quan la persona del mig decideixi, es dirigirà a un dels cons que l'envolten, la resta de persones s'hauran de canviar de con i intentar ocupar un dels cons del voltant, evitant així doncs, haver d'ocupar el con del mig. Un cop tothom torni a estar a algun con, la persona que estigui al con del mig decidirà quan tornar a començar. Per tant, el principal objectiu és canviar-se de con i evitar haver d'ocupar el con del mig. En tot moment, els participants hauran de conduir la bola amb l'estic de la forma més controlada possible.</p> <p>Possibles variants: -Prohibir desplaçar-se i ocupar els cons dels costats. -Prohibir desplaçar-se i ocupar els cons dels costats i el que es troba en diagonal.</p>	REPRESENTACIÓ 	CONTINGUT Ubicació - Conducció NOM El joc del con F. DIDÀCTICA Activitat de desenvolupament <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>APREN</td> <td>MILLORA</td> <td>DOMINI</td> </tr> <tr> <td>ESPAI</td> <td>TEMPS</td> <td>GRUPS</td> </tr> <tr> <td>Mitja pista</td> <td>10'</td> <td>1</td> </tr> </table> MATERIAL - 9 cons. - 9 estics (1 per a cada individu). - 9 pilotes de tennis (1 per a cada individu).	APREN	MILLORA	DOMINI	ESPAI	TEMPS	GRUPS	Mitja pista	10'	1
APREN	MILLORA	DOMINI									
ESPAI	TEMPS	GRUPS									
Mitja pista	10'	1									
NORMES No es pot aixecar l'estic més amunt de la cintura. No es pot robar la bola als companys/es.											
DESCRIPCIÓ <p>Aquest joc consisteix en què cada equip es col·loca per darrera de la línia que s'haurà delimitat a cada fons de la mitja pista assignada. Al mig de les dues mitges pistes de cada equip, hi haurà una pilota de futbol. Quan el professor/a faci el senyal d'inici, cada persona de cada equip sense traspasar la línia, haurà de realitzar una passada amb precisió que ambí a impactar amb la pilota de futbol, i així fer-la desplaçar cap al camp contrari. El joc finalitza quan la pilota traspassa alguna de les dues línies delimitades al fons de la mitja pista de cada equip. L'equip guanyador serà el que hagi aconseguit desplaçar la pilota al camp contrari. Només es podrà traspasar la línia per anar a buscar pilotes de tennis, un cop la tinguin, hauran de retomar al seu lloc.</p>	REPRESENTACIÓ 	CONTINGUT Passada NOM No volem la bola! F. DIDÀCTICA Activitat de desenvolupament <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>APREN</td> <td>MILLORA</td> <td>DOMINI</td> </tr> <tr> <td>ESPAI</td> <td>TEMPS</td> <td>GRUPS</td> </tr> <tr> <td>Mitja pista</td> <td>10'</td> <td>2</td> </tr> </table> MATERIAL - 8 cons per delimitar l'espai. - 9 estics (1 per a cada individu). - 9 pilotes de tennis. - 1 pilota de futbol.	APREN	MILLORA	DOMINI	ESPAI	TEMPS	GRUPS	Mitja pista	10'	2
APREN	MILLORA	DOMINI									
ESPAI	TEMPS	GRUPS									
Mitja pista	10'	2									
NORMES No es pot aixecar ni l'estic ni la pilota més amunt de la cintura.											
DESCRIPCIÓ <p>Partits en situació real de joc, però en espai i nombre de jugadors/es reduït. Quan un equip aconsegueix marcar gol, i abans de fer-lo s'han fet una passada entre tots/es els/membres de l'equip, el gol valdrà per dos.</p>	REPRESENTACIÓ 	CONTINGUT Conducció i Passada NOM Partit reduït 3x3 F. DIDÀCTICA Activitat de síntesi <table border="1" style="width: 100%; text-align: center;"> <tr> <td>APREN</td> <td>MILLORA</td> <td>DOMINI</td> </tr> <tr> <td>ESPAI</td> <td>TEMPS</td> <td>GRUPS</td> </tr> <tr> <td>Mitja pista</td> <td>10'</td> <td>3</td> </tr> </table> MATERIAL - 4 cons per delimitar les porteres. - 6 estics (1 per a cada individu que juga). - 1 pilota de tennis.	APREN	MILLORA	DOMINI	ESPAI	TEMPS	GRUPS	Mitja pista	10'	3
APREN	MILLORA	DOMINI									
ESPAI	TEMPS	GRUPS									
Mitja pista	10'	3									
NORMES No es pot aixecar ni l'estic ni la pilota més amunt de la cintura. No pot haver-hi porteria.											

<p>DESCRIPCIÓ</p> <p>Aquest joc consisteix a que tots els alumnes han de desplaçar-se per l'espai, experimentant i descobrint les millors maneres per patinar endavant. En l'espai hi ha unes cintes i cons de diversos tipus, els quals, no es poden tocar, s'han d'esquivar igual que la resta de companys/es. A mesura que avança l'activitat s'aniran donant algunes consignes, com ara: al trobar-se un con de color blau s'haurà de passar-lo entre mig de les cames; davant de cada cinta vermell s'haurà de frenar i recollir-la, etc. En el cas que els alumnes els resulti fàcil l'activitat, es podrà introduir una pilota de tenis, la qual, s'hauran d'anar passant entre ells/es mentre esquiven la resta de companys/es i obstacles que hi haurà a l'espai.</p>	<p>REPRESENTACIÓ</p> 	<p>CONTINGUT Trajectòria lineal i curvilínea endavant, frenades</p> <p>NOM Equivadors/es professionals</p> <p>F. DIDÀCTICA Activació</p> <p>APREN MILLORA DOMINI</p> <p>ESPAI TEMPS GRUPS</p> <p>Mitja pista 10' Individual</p> <p>MATERIAL</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patins. - Cons. - Cintes. - Pilota de tenis.
NORMES		
<p>DESCRIPCIÓ</p> <p>Aquest joc s'inicia amb l'equip blau i l'equip vermell darrere de les respectives línies, amb cinc cons i cinc cintes de color blau, i cinc cons i cinc cintes de color vermell, respectivament. Un cop s'inicia el joc, cada component dels equips s'haurà de desplaçar fins al camp contrari i agafar un dels objectes (cons o cintes) que tinguin l'equip contrari darrere de la línia i transportar-lo fins darrere la seva línia. L'objectiu és aconseguir transportar fins darrere la línia de l'equip que formes part, tots els cons i les cintes de l'equip contrari.</p>	<p>REPRESENTACIÓ</p> 	<p>CONTINGUT Trajectòria lineal endavant, girs i frenades</p> <p>NOM Els transportistes de cons i cintes</p> <p>F. DIDÀCTICA Part Principal</p> <p>APREN MILLORA DOMINI</p> <p>ESPAI TEMPS GRUPS</p> <p>Mitja pista 10' 2</p> <p>MATERIAL</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patins. - Cons. - Cintes.
NORMES		
<p>DESCRIPCIÓ</p> <p>En aquesta activitat hi haurà dos equips, el blau i el vermell. Un cop es dona inici al joc, l'equip que tingui la pilota (tenis o bàsquet, anirà variant), ha d'intentar fer-la arribar i tocar la paret de l'equip contrari, abans d'això, tots els integrats de l'equip hauran d'haver tingut en algun moment la pilota. La persona que té la pilota no podrà avançar, haurà d'estar frenada. L'equip que no té la possessió de la pilota haurà d'intentar aconseguir-la. L'equip guanyador és el que aconsegueix tocar més cops amb la pilota la paret de l'equip contrari. No es podrà llençar la pilota a la paret, sinó que s'haurà de tocar contactant la pilota amb aquesta i tinguent-la controlada amb les mans.</p>	<p>REPRESENTACIÓ</p> 	<p>CONTINGUT Trajectòria lineal i curvilínea endavant, frenades</p> <p>NOM El joc de portar la pilota a la paret</p> <p>F. DIDÀCTICA Part Principal</p> <p>APREN MILLORA DOMINI</p> <p>ESPAI TEMPS GRUPS</p> <p>Mitja pista 10' 2</p> <p>MATERIAL</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patins. - Pilota de tenis. - Pilota de bàsquet.
NORMES		

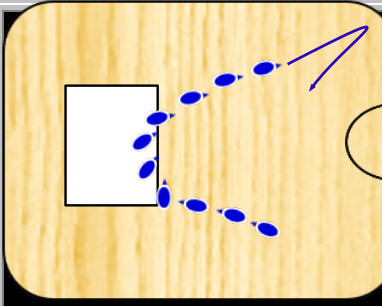
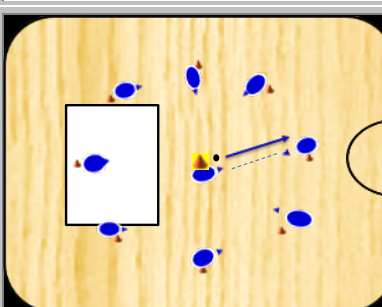
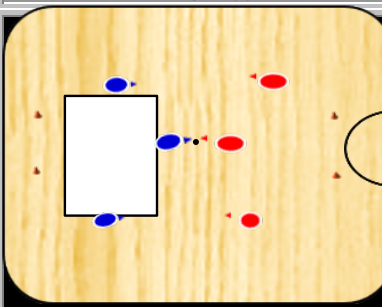
• **Sessió 3:**

UVIC		CIÈNCIES DE L'ACTIVITAT FÍSICA I L'ESPORT (CAFE)		UNIVERSITAT DE VIC CURS 2017-2018	
GRUP CLASSE	3R ESO B	Nº SESSIÓ	3		
UNITAT DIDÀCTICA	APRELEM L'HOQUEI PATINS	DATA	28/1/21		
OBJECTIUS SESSIÓ (des de l'assignatura)	3.1. Realitzar els principals elements tècnics i tàctics d'atac en situacions jugades. 3.2. Realitzar els principals elements tàctics de defensa en situacions jugades. 4.1. Mostrar interès per a la pràctica de l'hoquei patins independentment del resultat.				
FASE D'INFORMACIÓ: 5 minuts 1. Recordatori del que s'ha treballat anteriorment. 2. Explicació de l'organització de la sessió i els principals objectius. 3. Formació de grups.		FASE DE REFLEXIÓ: 5 minuts 1. Posar en comú tot el que s'ha treballat a la sessió i relacionar-ho amb els continguts treballats a la sessió anterior. a) Quins eren els objectius de la sessió? S'han complert? b) Què us ha semblat en general? Canviareu alguna cosa? 2. Tancament de la sessió, recollida de material.			
DESCRIPCIÓ Per aquest joc caldrà dividir el grup en dos equips. Cadascun d'aquests equips haurà d'aconseguir fer 10 passades entre els components del seu grup. L'equip que defensa haurà d'intentar evitar-ho ja sigui robar la bola o bé tallant la línia de passada. Cada cop que la pilota sigui interceptada per la defensa la numeració començarà de nou. L'equip que aconseguixi fer 10 passades més cops, serà el guanyador del joc. Possibles variants: - Tots els components del grup han de tocar la bola. - No se li pot tomar a passar al company/a que te l'ha passat. - Marcar gol després d'aconseguir fer les 10 passades.	REPRESENTACIÓ 	CONTINGUT Conducció, passada, ubicació, dribbling, marcatge individual NOM El joc de les 10 passades F. DIDÀCTICA Activitat de desenvolupament APREN MILLORA DOMINI ESPAI TEMPS GRUPS Mitja pista 5' 2 MATERIAL - 10 estics (1 pera cada individu). - 1 pilota de tenis.			
NORMES No es pot aixecar l'estic més amunt de la cintura. No es pot robar la bola als companys/es.					
DESCRIPCIÓ En aquesta activitat, els alumnes es dividiran en parelles o bé algun grup de tres (depenen del nombre d'alumnes a la classe). Es col·locaran una porteria a cada costat de la mitja pista, i davant d'aquesta, més o menys a un metre i mig, amb cons es faran 4 portes. Les parelles es trobaran repartides per l'espai que queda entre les portes d'un costat i de l'altre, cada parella tindrà una bola. En el moment d'inici del joc, el membre de la parella que tingui la bola haurà d'intentar driblar-se l'altre membre de la parella i aconseguir entrar per una de les portes de la mitja pista que està defensant el seu rival. Un cop aconseguixi travessar alguna de les portes finalitzarà a porteria sense que el company/a que tenia el rol de defensor el perseguixi, aquest es quedarà davant de les portes. La persona que tingui el rol de defensa, haurà d'intentar robar la bola al seu rival, al mateix temps que defensa les seves portes, si ho aconseguix s'intercanviaran els rols. El guanyador/a serà la persona que aconseguixi marcar més gols a la porteria contrària.	REPRESENTACIÓ 	CONTINGUT Dribbling, marcatge individual NOM El joc de les portes F. DIDÀCTICA Activitat de desenvolupament APREN MILLORA DOMINI ESPAI TEMPS GRUPS Mitja pista 10' 4 o 5 MATERIAL - 16 cons per fer les portes. - 10 estics (1 per a cada individu). - 5 pilotes de tenis. - 2 porteries.			
NORMES No es pot aixecar ni l'estic ni la pilota més amunt de la cintura.					
DESCRIPCIÓ Partits en situació real de joc, però en espai i nombre de jugadors/es reduït. L'equip que no li toca jugar, haurà de coavaluar un dels companys/es que està jugant.	REPRESENTACIÓ 	CONTINGUT Conducció i Passada NOM Partit reduït 3x3 F. DIDÀCTICA Activitat de síntesi APREN MILLORA DOMINI ESPAI TEMPS GRUPS Mitja pista 15' 3 MATERIAL - 6 estics (1 per a cada individu que juga). - 1 pilota de tenis. - Full de coavaluació. - Bolígraf.			
NORMES No es pot aixecar ni l'estic ni la pilota més amunt de la cintura. No pot haver-hi porteria.					

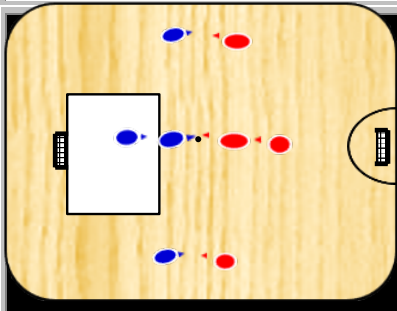
<p>DESCRIPCIÓ</p> <p>Cadascun dels alumnes portarà una cua a la part posterior de la seva cintura i hauran d'agafar la cua dels altres evitant que algú agafi la seva.</p>	<p>REPRESENTACIÓ</p> 	<p>CONTINGUT Trajectòria lineal i curvilínea endavant, fenades i grís</p> <p>NOM El joc de treure la cua</p> <p>F. DIDÀCTICA Activació</p> <p>APREN MILLORA DOMINI</p> <p>ESPAI TEMPS GRUPS</p> <p>Mitja pista 10' Individual</p> <p>MATERIAL</p> <p>- Patins. - Cintes.</p>
NORMES		
<p>DESCRIPCIÓ</p> <p>En aquest joc, una persona para i els altres han de patinar per no ser enxampats. Si la persona que para va a tocar a una altra, aquesta podrà salvar-se cridant la paraula STOP i col·locant-se amb les cames obertes i els braços estirats. No es podran moure fins que algun company/a dels que no està atrapat, passa per sota les cames i, aleshores, ja es podrà continuar jugant i salvant a altres companys/es. Les variants d'aquest joc poden ser diferents maneres de salvar-se: picar de mans, tocar alguna part del cos, etc.</p>	<p>REPRESENTACIÓ</p> 	<p>CONTINGUT Trajectòria lineal i curvilínea endavant, fenades i grís</p> <p>NOM El joc de l'Stop!</p> <p>F. DIDÀCTICA Activació</p> <p>APREN MILLORA DOMINI</p> <p>ESPAI TEMPS GRUPS</p> <p>Mitja pista 10' Individual</p> <p>MATERIAL</p> <p>- Patins.</p>
NORMES		
<p>DESCRIPCIÓ</p> <p>El joc d'iniciarà amb cada alumne davant d'un dels cons que es troben al voltant del cercle amb la bola. Un cop es dona inici al joc, cada participant haurà de desplaçar-se fins al cercle per afagar una bola i conduir-la amb l'estic fins al seu con. El participant que aconseguirà tenir més boles al seu con serà el guanyador/a. Com a variant es proposa que un cop no quedin boles dins el cercle, els participants puguin robar les boles als seus companys/es.</p>	<p>REPRESENTACIÓ</p> 	<p>CONTINGUT Coordinació estic-bola i patí</p> <p>NOM El joc del "Tragabolas"</p> <p>F. DIDÀCTICA Part Principal</p> <p>APREN MILLORA DOMINI</p> <p>ESPAI TEMPS GRUPS</p> <p>Mitja pista 10' Individual</p> <p>MATERIAL</p> <p>- Patins. - Estics.</p>
NORMES		

• **Sessió 4:**

UVIC		CIÈNCIES DE L'ACTIVITAT FÍSICA I L'ESPORT (CAFE)		UNIVERSITAT DE VIC CURS 2017-2018	
GRUP CLASSE	3R ESO B	Nº SESSIÓ	4		
UNITAT DIDÀCTICA	APRELEM L'HOQUEI PATINS	DATA	2/2/21		
OBJECTIUS SESSIÓ (des de l'assignatura)	3.2. Realitzar els principals elements tàctics de defensa en situacions jugades. 3.3. Aplicar l'habilitat de patinar i els seus respectius elements tècnics en situacions jugades. 4.1. Mostrar interès per a la pràctica de l'hoquei patins independentment del resultat.				
FASE D'INFORMACIÓ: 5 minuts 1. Recordatori del què s'ha treballat anteriorment. 2. Explicació de l'organització de la sessió i els principals objectius. 3. Formació de grups.		FASE DE REFLEXIÓ: 5 minuts 1. Posar en comú tot el què s'ha treballat a la sessió i relacionar-ho amb els continguts treballats a la sessió anterior. a) Quins eren els objectius de la sessió? S'han complert? b) Què us ha semblat en general? Canviareu alguna cosa? 2. Tancament de la sessió, recollida de material.			
DESCRIPCIÓ Per aquest joc caldrà dividir el grup en dos equips. Cadascun d'aquests equips haurà d'aconseguir obtenir tots els cons que es trobaran repartits al camp contrari. Per robar-los és necessari que amb la bola controlada, els jugadors/es toquin els cons (no es val xutar o rematar de lluny). Un cop els han tocat, els hauran de portar a la seva meitat de camp, i passaran a defensar els que ja tenien, més els cons que hauran robat. Els jugadors/es que realitzen una passada a un company/a d'equip estaran obligats a fer un desplaçament cap a l'espai lliure (tall), és a dir, no es poden quedar quietes/es al lloc des d'on han realitzat la passada. L'equip que defensa haurà d'intentar evitar-ho ja sigui robant la bola, tallant la línia de passada o bé protegint els cons. L'equip que aconsegueixi robar tots els cons de l'equip contrari, sense que abans robin els del seu camp, serà el guanyador del joc. Possibles variants: - Tots els components del grup han de tocar la bola.	REPRESENTACIÓ 	CONTINGUT Passada, ubicació, finalització NOM El joc de tocar i robar cons F. DIDÀCTICA Activitat de desenvolupament APREN MILLORA DOMINI ESPAI TEMPS GRUPS Mitja pista 10' 2 MATERIAL - 10 estics (1 per a cada individu). - 1 pilota de tenis. - 10 cons.			
NORMES No es pot aixecar l'estic més amunt de la cintura.					
DESCRIPCIÓ En aquesta activitat, els alumnes es dividiran en grups de tres o quatre (depenen del nombre d'alumnes a la classe). Es col·locarà una porteria a cada costat de la mitja pista. Els grups es trobaran repartits per l'espai que queda entre les porteries d'un costat i de l'altre, cada grup tindrà una bola. En el moment d'inici del joc, un membre del grup serà el que agafarà el rol de defensor/a, i els altres dos tindràn una bola que hauran d'anar-se passant fins aconseguir marcar gol a la porteria que estigui defensant ella/la defensa. La persona que té el rol de defensor/a haurà d'evitar interceptar la bola sempre intentant tallar la línia de passada, al mateix temps que defensarà la seva porteria col·locant-se entre els rivals i aquesta. Si ho aconsegueix s'intercanviaran els rols, és a dir, la persona que defensava passarà a atacar amb el membre de l'equip que no li hagi robat la bola, i s'atacarà a camp contrari.	REPRESENTACIÓ 	CONTINGUT Línia de passada NOM Joc del 2x1 F. DIDÀCTICA Activitat de desenvolupament APREN MILLORA DOMINI ESPAI TEMPS GRUPS Mitja pista 10' 3 MATERIAL - 10 estics (1 per a cada individu). - 3 pilotes de tenis. - 2 porteries.			
NORMES No es pot aixecar ni l'estic ni la pilota.					
DESCRIPCIÓ Partits en situació real de joc, però en espai reduït, i sense porters/es. Els jugadors/es que estiguin descansant agafaran el rol d'àrbitres.	REPRESENTACIÓ 	CONTINGUT Tècnics i tàctics, atac i defensa NOM Partit 4x4 F. DIDÀCTICA Activitat de síntesi APREN MILLORA DOMINI ESPAI TEMPS GRUPS Mitja pista 15' 2 MATERIAL - 8 estics (1 per a cada individu que juga). - 1 pilota de tenis.			
NORMES No es pot aixecar ni l'estic ni la pilota més amunt de la cintura. No pot haver-hi porters/a.					

<p>DESCRIPCIÓ</p> <p>Els alumnes es col·loquen em fila índia. El primer fa els moviments que volgui patinant per l'espai disponible, i els altres membres l'han de copiar amb la màxima precisió possible.</p> <p>Aproximadament, al cap d'un minut, el "rei-reina" passa a ser l'últim i el que abans era segon, ara passarà a ser el "rei-reina", i així successivament fins que ho facin tots.</p>	<p>REPRESENTACIÓ</p> 	<p>CONTINGUT Trajectòria lineal/curvilínia endavant, frenades, gir</p> <p>NOM El joc de seguir el Rei-Reina</p> <p>F. DIDÀCTICA Activació</p> <p>APREN MILLORA DOMINI</p> <p>ESPAI TEMPS GRUPS</p> <p>Mitja pista 10' -</p> <p>MATERIAL</p> <p>- Patins.</p>
<p>NORMES</p>		
<p>DESCRIPCIÓ</p> <p>El joc començarà amb les persones ocupant els cons que envolten el con del mig (que serà de diferent color que els altres), i en aquest con del mig s'hi posarà una altra persona. Tots els individus portaran l'estic i la bola.</p> <p>Quan la persona del mig decideixi, farà una passada a una persona dels cons que l'envolten i anirà a ocupar el seu lloc. La persona que rep la bola, ha de fer el mateix que l'anterior i no podrà retomar la bola la persona que li ha passat. Com a possibles variants: prohibir desplaçar-se i passar la bola a les persones dels cons dels costats i afegir més nombre de pilotes de tennis.</p>	<p>REPRESENTACIÓ</p> 	<p>CONTINGUT Coordinació estic-bola i pati</p> <p>NOM Passada i em canvi de lloc</p> <p>F. DIDÀCTICA Part Principal</p> <p>APREN MILLORA DOMINI</p> <p>ESPAI TEMPS GRUPS</p> <p>Mitja pista 10' -</p> <p>MATERIAL</p> <p>- Patins. - Cons. - Estics. - Pilotes de tennis.</p>
<p>NORMES No es pot aixecar l'estic més amunt de la cintura. No es pot robar la bola als companys/es.</p>		
<p>DESCRIPCIÓ</p> <p>Partits amb patins i en situació real de joc, però en espai i nombre de jugadors/es reduït. Quan un equip aconsegueix marcar gol, i abans de fer-lo s'han fet una passada entre tots/es els/les membres de l'equip, el gol valdrà per dos.</p>	<p>REPRESENTACIÓ</p> 	<p>CONTINGUT Coordinació estic-bola i pati</p> <p>NOM Partit reduït 3x3</p> <p>F. DIDÀCTICA Part Final (aplicació)</p> <p>APREN MILLORA DOMINI</p> <p>ESPAI TEMPS GRUPS</p> <p>Mitja pista 10' 3</p> <p>MATERIAL</p> <p>- Patins. - Cons. - Estics. - Pilota de tennis.</p>
<p>NORMES No es pot aixecar ni l'estic ni la pilota més amunt de la cintura. No pot haver-hi porter/a.</p>		

• **Sessió 5:**

UVIC		CIÈNCIES DE L'ACTIVITAT FÍSICA I L'ESPORT (CAFE)		UNIVERSITAT DE VIC CURS 2017-2018	
GRUP CLASSE	3R ESO B	Nº SESSIÓ	5		
UNITAT DIDÀCTICA	APRELEM L'HOQUEI PATINS	DATA	11/2/21		
OBJECTIUS SESSIÓ (des de l'assignatura)	<p>3.1. Realitzar els principals elements tècnics i tàctics d'atac en situacions jugades.</p> <p>3.2. Realitzar els principals elements tàctics de defensa en situacions jugades.</p> <p>4.2. Adquirir els valors individuals i socials a través de la competició.</p>				
FASE D'INFORMACIÓ: 5 minuts 1. Recordatori del que s'ha treballat anteriorment. 2. Explicació de l'organització de la sessió i els principals objectius. 3. Formació de grups.		FASE DE REFLEXIÓ: 5 minuts 1. Posar en comú tot el que s'ha treballat a la sessió i relacionar-ho amb els continguts treballats a la sessió anterior. a) Quins eren els objectius de la sessió? S'han complert? b) Què us ha semblat en general? Canviareu alguna cosa? 2. Tancament de la UD, recollida de material.			
DESCRIPCIÓ Torneig de partits amb patins en situació real de joc, però en espai reduït, i sense porters/es. Els jugadors/es que estiguin descansant agafaran el rol d'àrbitres.	REPRESENTACIÓ 		CONTINGUT Coordinació estic-bola i patí	NOM Torneig de partits 4x4	
			F. DIDÀCTICA Part Final (aplicació)	APREN MILLORA	
			ESPAI Mitja pista	TEMPS 1h 30 min	DOMINI GRUPS 4
			MATERIAL - Patins. - Estics. - Pilota de tenis.		
NORMES		No es pot aixecar ni l'estic ni la pilota més amunt de la cintura. No pot haver-hi porter/a.			

- **Graelles del procés d'avaluació:**

Criteris d'avaluació específics	Indicadors	Instrument
9.1. Practicar la conducció, la passada, el dribbling, la finalització i la ocupació dels espais buits durant el joc.	1.1. Condueix la bola amb l'estic i tenir-la controlada mentre està en moviment.	Escala quantitativa de coavaluació.
	1.2. Realitza una passada precisa a l'estic dels companys/es.	
	1.3. En situacions d'atac, identifica on estan els espais buits i els ocupa.	
	1.4. Realitza l'1x1 (dribbling) de manera eficaç i com a recurs per a poder arribar a porteria.	
	1.5. Presenta diversos recursos alhora de finalitzar a porteria, i ho fa de manera eficaç.	

Criteris d'avaluació específics	Indicadors	Instrument
<p>9.2. Practicar el marcatge individual, el tall de la línia de passada i la defensa de la porteria durant el joc.</p>	<p>1.1. Es responsabilitza d'un dels companys/es de l'equip rival, en situacions de defensa.</p>	<p>Escala quantitativa de coavaluació.</p>
	<p>1.2. Col·loca l'estic correctament per tal de tallar la línia de passada.</p>	
	<p>1.3. És conscient en tot moment on està la porteria que està defensant i es col·loca en relació a la localització d'aquesta.</p>	
	<p>1.4. Escull el moment idoni per tal d'escombrar amb l'estic i robar la bola a l'adversari.</p>	
	<p>1.5. Identifica quan és el millor moment per anar a ajudar als companys/es a robar la bola als adversaris, sense perdre de vista la seva marca.</p>	

Criteris d'avaluació específics	Indicadors	Instrument
9.3. Dominar els elements tècnics del patinatge: trajectòria lineal endavant, trajectòria curvilínia endavant, girs i frenades durant el joc.	1.1. Avança seguint una trajectòria lineal de manera coordinada i amb equilibri.	Rúbrica.
	1.2. Avança seguint una trajectòria curvilínia de manera coordinada i amb equilibri.	
	1.3. És capaç de girar cap als dos costats o inclòs 360° fluidament i sense desequilibris.	
	1.4. Domina els diversos tipus de frenades que s'han treballat i les aplica durant el joc.	
	1.5. Manté el control del seu propi cos inclòs quan patina utilitzant l'stick i la bola.	

Criteris d'avaluació específics	Indicadors	Instrument
10.1. Mostrar una actitud de plaure en relació a la pràctica de l'hoquei patins.	1.1. Participa de manera activa en les activitats proposades.	Rúbrica.
	1.2. Mostra satisfacció per l'assignatura arribant a l'hora.	
	1.3. Evita la no-pràctica, tot i tenir condicions de salut adverses (refredat, petites lesions,...)	
	1.4. Es proposa la pràctica de l'hoquei patins fora de les sessions d'EF.	
	1.5. S'implica al màxim i està atent/a a totes les activitats.	

Criteris d'avaluació específics	Indicadors	Instrument
10.2. Mostrar diàriament els valors individuals i socials durant la pràctica i competició de l'hoquei patins.	1.1. S'esforça i es supera dia rere dia, inclòs quan no li surten bé les coses.	Rúbrica.
	1.2. Mostra autocontrol i autoacceptació quan el resultat és insatisfactori.	
	1.3. Respecta als companys/es d'equips, adversaris i l'entorn.	
	1.4. Treballa cooperativament i es solidaritza amb els companys/es de l'equip.	
	1.5. Respecta les normes de joc i les decisions dels àrbitres.	

9.4. Model de la taula utilitzada per a la classificació i anàlisi de dades del diari

	Pròpia observació	Alumnat	Tutor de pràctiques
EE			
HP Osona			
AspM HP			
RC			
Metó - Ava			
Mat - Ins			

9.5. Model de la taula utilitzada per a la classificació i anàlisi de dades de les entrevistes

	Docent 1	Docent 2	Docent 3	Docent 4
EE				
HP Osona				
AspM HP				
RC				
Metó - Ava				
Mat - Ins				